

Láidehus EndNote 20

Windows veršuvdna

Sámi allaskuvla 2023

Sisdoallu

Mii lea EndNote?-----	4
Sánit mat gusket čujuheapmái-----	4
Vuolggahit EndNote -----	5
Ráhkadit ja vurket EndNote-vuorkká -----	5
EndNote 20 hápmi -----	7
Eksporteret gálduid iešguđet dáhtabásain EndNote:i -----	8
Oria (Google Chrome bokte) -----	9
EBSCO Academic Search Elite -----	11
Google Scholar-----	13
Web of Science -----	14
Divvut gálduid-----	15
Sihkut gálduid-----	15
Sihkut duppalgálduid (Duplicates) -----	16
Sirret gálduid maid oainnát <i>All References</i> dehe iešguđet máhpain -----	17
Stuora bustávat/smávva bustávat -----	17
Registreret gálduid manuálalaččat-----	18
Dehálaš linjat mat galget devdojuvvot iešguđetlágán referánssaide -----	21
Girji (<i>Book</i>)-----	21
Kapihtal girjjiis (<i>Book Section</i>) -----	21
Áigečálaartihkal (<i>Journal Article</i>) -----	21
Girji mas ásahus dehe organisašuvdna lea čállin -----	21
Eará dokumeanttat neahtas/neahtasiidduid (<i>Web Page</i>) -----	21
Oahppoplána neahtas -----	22
Kildekompasset-----	22
Rádjat gálduid EndNote:s -----	23
Juogut (Groups) -----	23
Ohccát gáldovuorkkás -----	24
Word ja EndNote – Cite While You Write -----	25
Čujuhit Word čállošis-----	25
Čujuhit mángga čállide-----	27
Divvut gálđočujuhusaid dokumeanttas -----	28
Sihkut gálđočujuhusa dokumeanttas-----	29

Siidologuid čujuhussii -----	30
Rievdadit gáldohámi (Style/Output Style)-----	31
Sirddášit teavstta dokumeanttas dehe dokumeanttaid gaskka -----	33
EndNote formateren (Instant Formatting)-----	34
Sihkut kodaidd Word dokumeanttas -----	34
Jus dus leat mánga gáldovuorkká -----	35
EndNote Online-----	36
Ráhkadit EndNote Online-konttu-----	36
Ovdamearka: muitte dárkkistit meattáhusaid gáldolisttus -----	38

Mii lea EndNote?

EndNote lea reaidu mii atno čohkket ja čorget referánssaid.

Reaidduin lea ulbmil ráhkadit iežat referánšačoakkáldaga mas leat referánsat girjiide, áigečállagiidda ja eará gálduide.

Don sáhtát ieš čállit referánssaid EndNote:i, dahje viežžat daid Orias dahje eará dáhtabásain.

Go referánsat leat vurkejuvvon EndNote:i, de sáhtát daid álkit atnit vuodđun go čujuhat (siteret), ja go ráhkadat gáldolisttuid Wordas.

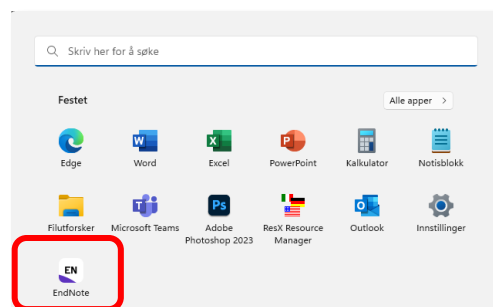
EndNote gávdno guovtti hámis: EndNote Desktop, ja EndNote Basic mii geavahuvvo neahta bokte. Go dán láidehusas namuhuvvo EndNote, de lea sáhka EndNote Desktop (EndNote 20) birra, ja lea prográmma mii installerejuvvo dihtorii.

Sánit mat gusket čujuheapmái

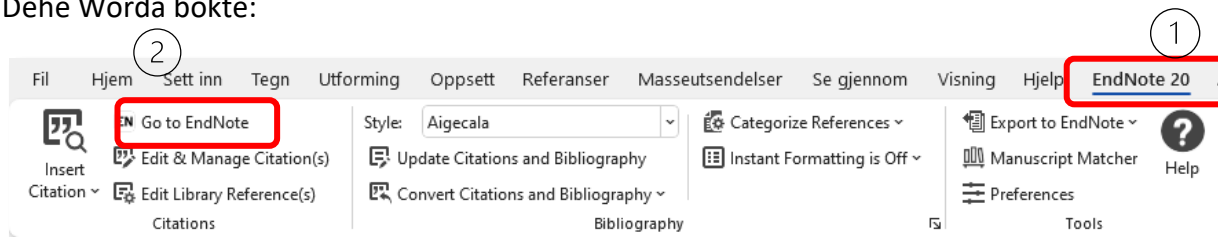
- Gáldu: Referánša (reference)
- Gáldočujuhus: Siteren (citation)
- Importeret: Viežžat/sisafievrridit (import)
- Gáldovuorká: Iežat gáldočoakkáldat EndNote:s (My EndNote Library)
- Gáldohápmi: Makkár hámis čujuhus ja gáldolistu šaddá dokumeanttas (Output style). Omd. APA 6th, APA 7th, Aigecala, Harvard

Vuolggahit EndNote

EndNote vuolggahat dihtora prográmmaid bokte.
Ovdamearkka dihte Windows 11:s :

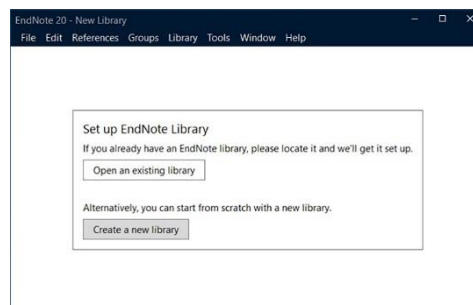
Dehe Worda bokte:

Ráhkadit ja vurket EndNote-vuorkká

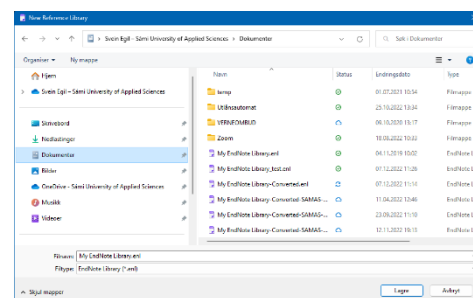
Vuosttáš háve go rabat EndNote, de jerrojuvvo áiggot go ráhpat ovttá vurkejuvvon gáldovuorkká dehe ráhkadit ođđa:

Ráhkadit ođđa gáldovuorkká boaluin
Create a new library

Go áiggot ráhkadat ođđa EndNote-vuorkká ja vurket dan, de lea dehálaš ahte vurket dan iežat dihtorii (C:) it ge neahttabáikái nu go Dropbox, OneDrive ja eará, danin go dát sáhtta vahágahttit vuorkká.

1. Deaddil **File** -> **New...**
2. EndNote evttoha nama *My EndNote Library*, ja vurkensaji *Dokumenter*-máhppii (mii dábaláččat lea dihtoris [C:]s vurkejuvvon). Deaddil **Lagre** (vurke)

EndNote-programmas leat guokte oasi:

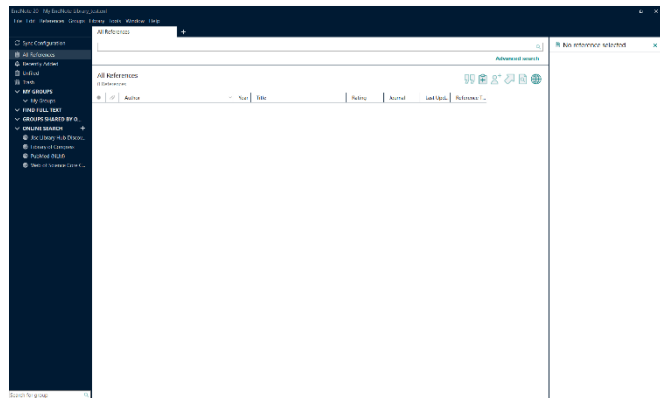
- fiila mas lea namma *EndNote (EndNote.enl)*, ja
- máhpa mas lea namma *My EndNote Library.data*.

Jus áiggot sirdit EndNote-vuorkká eará báikái, de fertejit dát lea seamma máhpas amas EndNote galgá doaibmat.

Mii ávžžuhit atnit dušše ovtta gáldovuorkká. Sáhtát bártidit jus vieččat gáldodieđuid iešguđet gáldovuorkkáin ovtta Word-dokumentii. Ane baicca juoguid EndNote:s (Groups) čorgen dihte. Geahča láidehusa [siiddus 23 – Rádjat gálduid EndNote:s.](#)

Jus anát mánja gáldovuorkká, geahča čilgehusa maŋemus siiddus movt dán čoavddát.

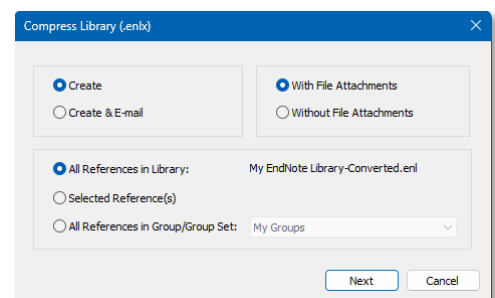
Ođđa EndNote-vuorká masa eai leat vurkejuvvon gáldut:

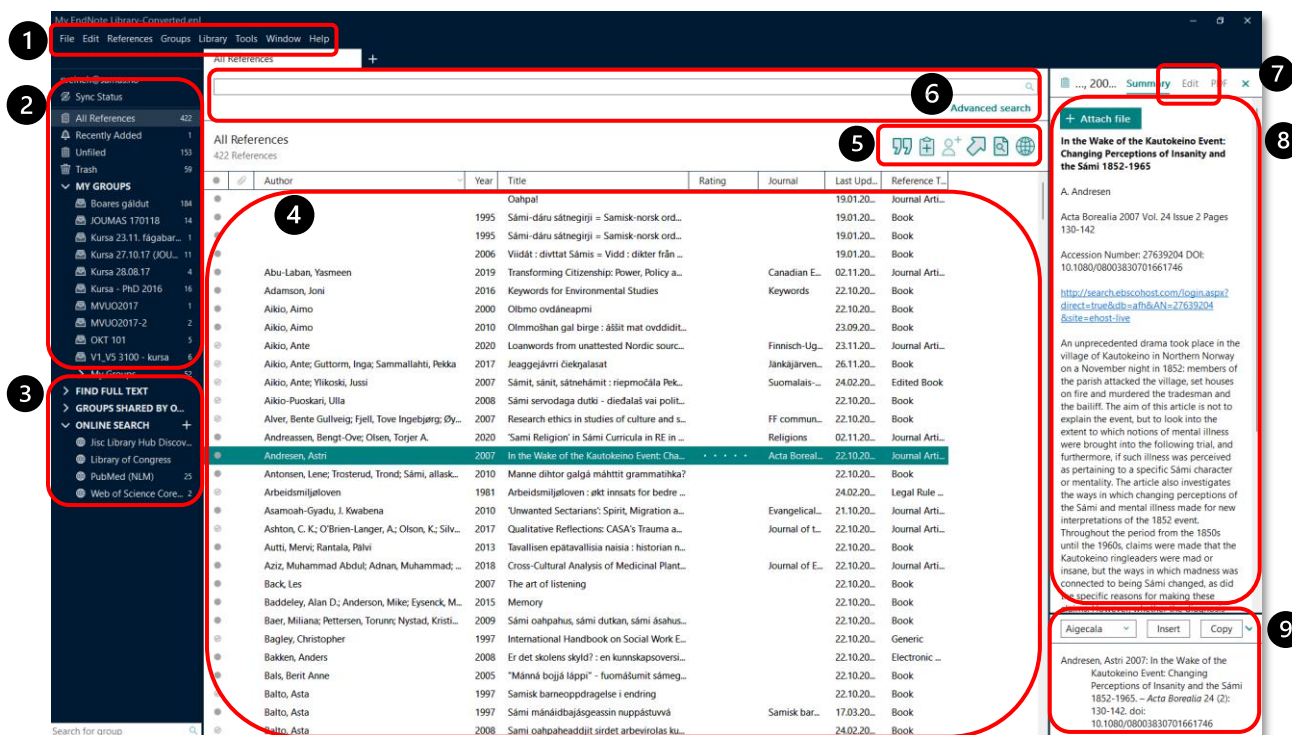
Mii ávžžuhit vurket sihkkarastinkopiija duollet dállet. Dan dagat ná: Raba EndNote, ja deaddil File -> Save a Copy. Vurke namain mainna álkit gávnnat jus dárbbášat. Don mearridat ieš gosa vurket dan, muhto gánnáha vurket báikái gosa muđui vurket čállosa mainna leat bargama nu ahte šaddá dáhpin vurket sihkkarastinkopiija iežat gáldovuorkkás.

Don sáhtát maid vurket nu gohčoduvvon *Compressed Library*, mii lea smávit sihkkarastinkopiija masa mearridat mii galgá mielddusin:

- Deaddil **File -> Compress Library (.enlx)...**
- Vállje mii galgá mielddusin, ja deaddil **Next**
- Vurke dihtorii gos muđui anát sihkkarastinkopiijaid

EndNote 20 hápmi

- 1 – **Váldomenya:** Dás leat buot EndNote:a funkšuvnnat. Muhtin funkšuvnnat gávdnojit maid eará sajis ikonaid botke
- 2 – **Juohkopanela:** Juogut masa EndNote-gáldovuorká lea ráddjojuvvon
- 3 – **Ohccánpanela:** Dás sáhtát ohccát dihto gálduid iešguðet ohccánbásain EndNote bokte
- 4 – **EndNote-vuorká:** Obbalaš govva čohkkejuvvon dehe sirrejuvvon gálduide
- 5 – **Johtilisboalut:** Siterenboallu, ođđa gáldu, juogadit máhppa/sirrejuvvon gálduid, eksporteret gálduid, ohccát dokumeantta neahtas (rabas hámis) ja ráhkadit siterenraporta
- 6 – **Ohccánfealta:** Oza gáldu iežat gáldovuorkkás (álkis ja dárkilis ohccán)

Guoská merkejuvvon gáldui EndNote-vuorkkás:

- 7 – **Rievdat:** Rievdat gáldu
- 8 – **Gáldodieđut:** Namahus, čállu, čoahkkáigeassu ja eará diedut mat gusket gáldui
- 9 – **Ovdagihtiigovus:** Go válljet dihto gáldohámi, de oainnát makkár dát šaddá gáldolisttus. Dárbbu dihte sáhtát maid kopieret teavstta.

Eksporteret gálduid iešguđet dáhtabásain EndNote:i

Don gávnnaht dáhtabásaid girjerádjosa
neahttasiiddus <http://samas.no/se/girjerajus/diehtovuorkkat>

Gálduin maid vieččat eará dáhtabásain sáhttet leat meattáhusat, váilevašvuodát dehe dieđut maid it háliit iežat gáldovuorkái EndNote:s.

Danin lea dehálaš divvut daid dan seammás go vieččat daid:

- Geahča makkár gáldun dát lea registrerejuvvon (girji, artihkal, neahttasiidu jnv.).
- Geahča leat go buot dehálaš dieđut čuvvon, ja leat go rievttis sajis .
- Lasit dehe sihko fáddásániid.

Go sisafievrridat gálduid, de bidjá EndNote dáid máhppii gohčoduvvon *Imported references*, ja lassin máhppii "All references". Dalle lea dáid álkit gávdnat ja divvut.

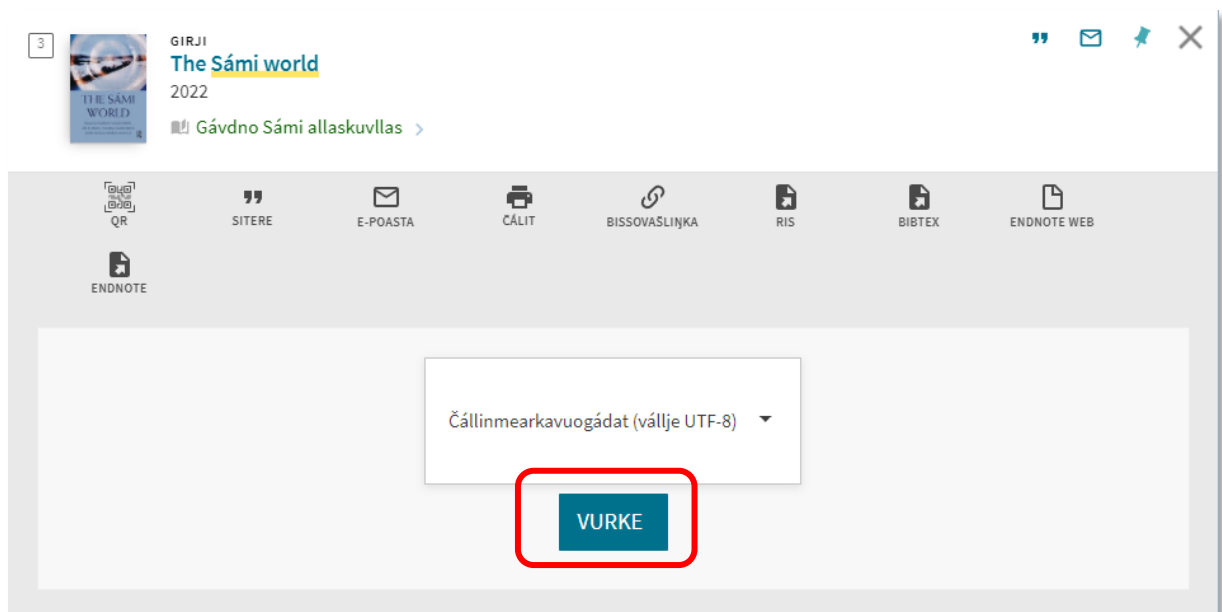
Mii ávžžuhit vuolggahit EndNote-programma ovdal go vieččat gálduid básain.

Oria (Google Chrome bokte)

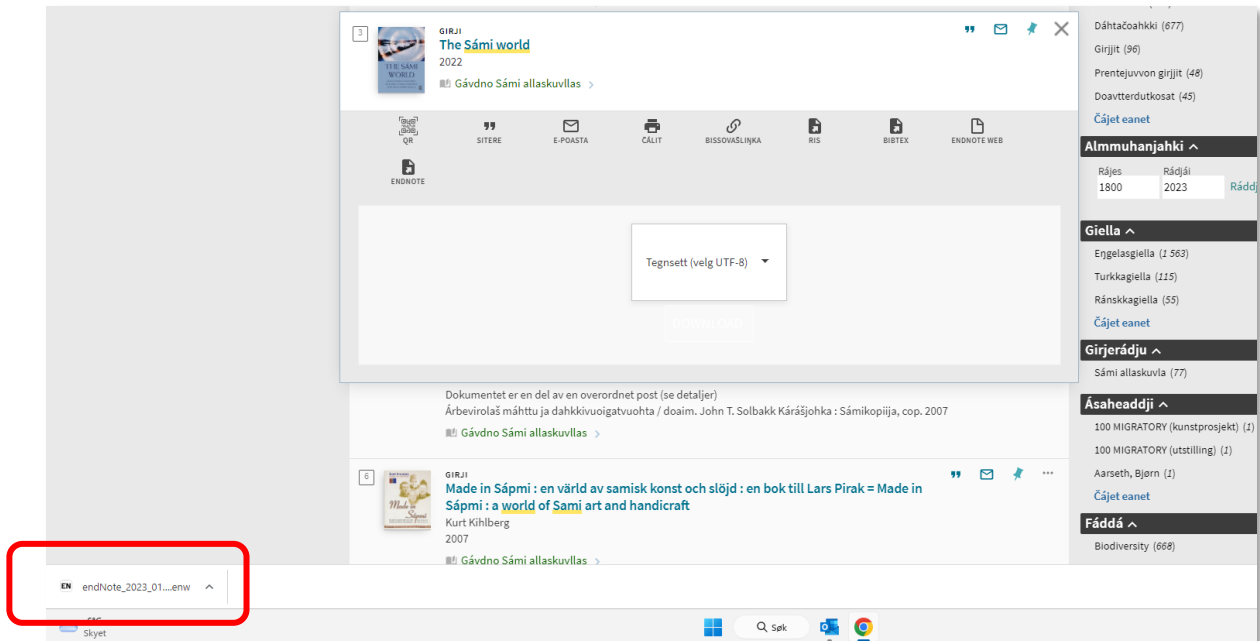
1. Raba Oria neahttasiidu <https://samall.oria.no> , ja oza gáldu maid áiggot viežžat
2. Deaddil **siterenboalu** (")
3. Deaddil **EndNote-boalu**
Fuom! Ale deaddil *EndNote Web*
Dát lea liŋka EndNote neahttareidui (EndNote Basic)

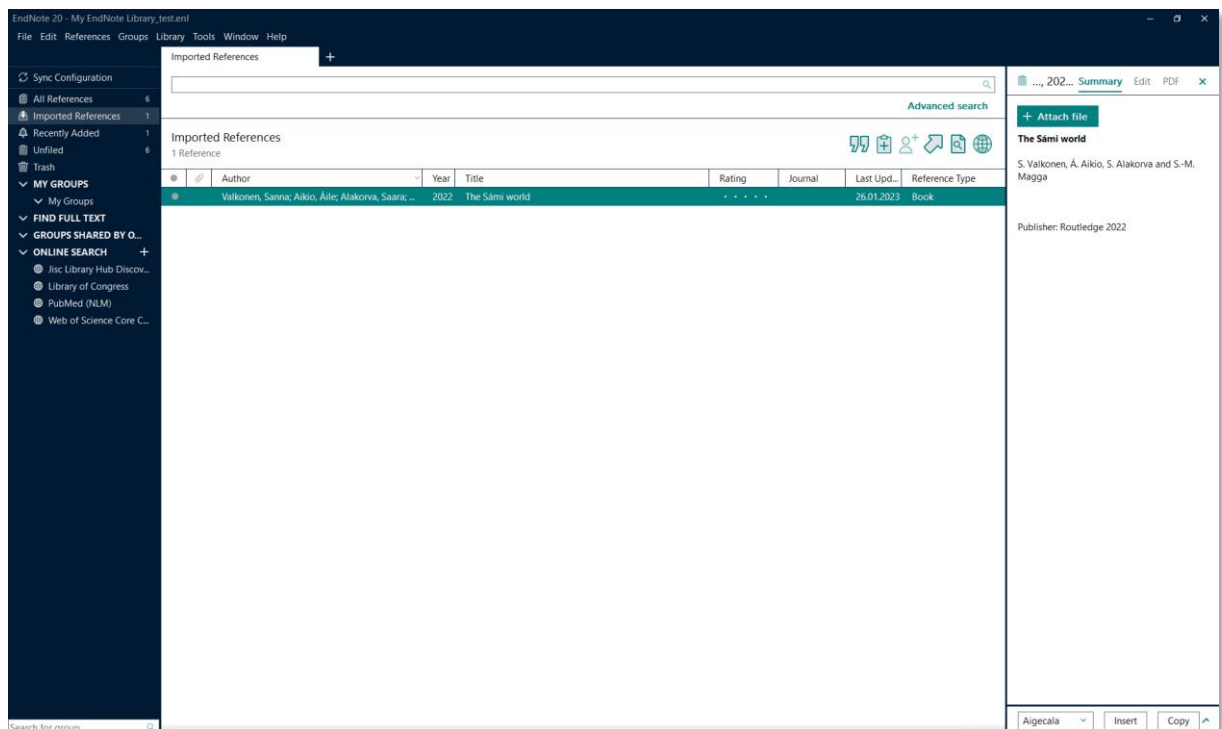
4. Deaddil **VURKE** (divtte čállinmearkavuogádaga leat UTF-8)

5. Vullogeahččen Chrome:s siiddus oaččut vejolašvuoda rahppát gáldu. Deaddil dan:

Gáldu rahpasa EndNote juogus *Imported References*:

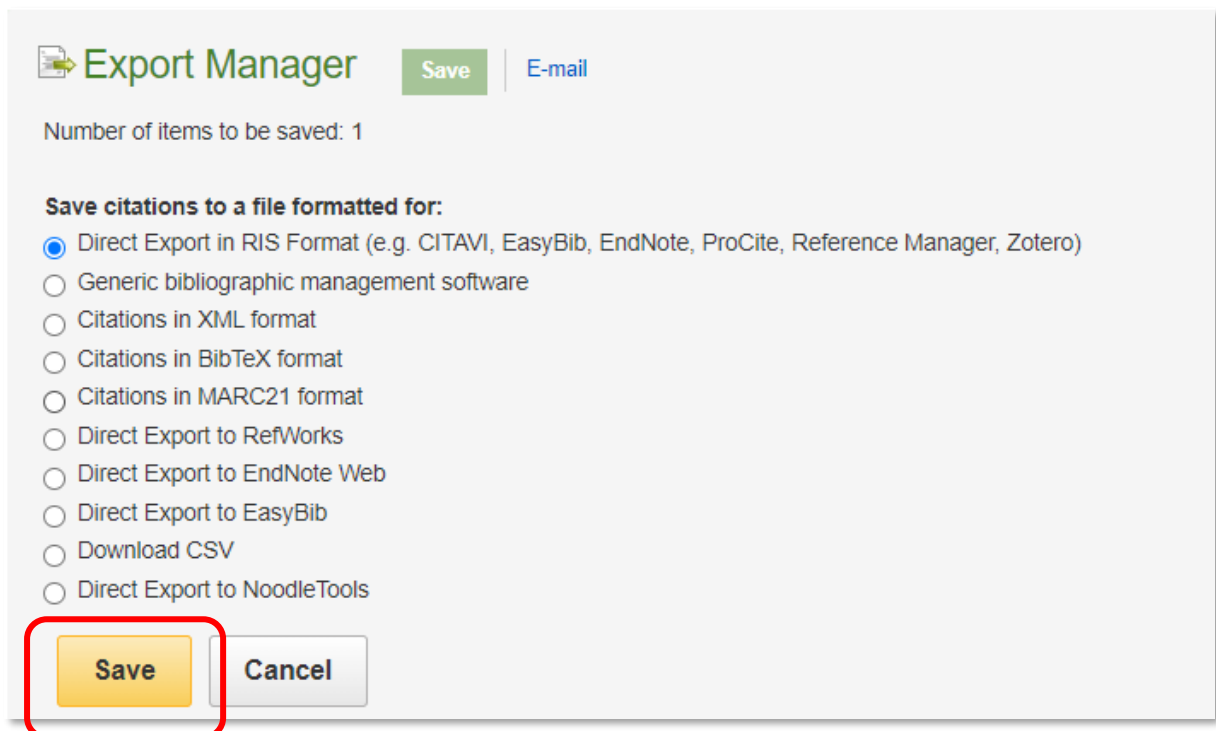
EBSCO Academic Search Elite

EBSCO básaide (Academic Search Elite ja EBSCO eBook Collection) sisabeassamii gáibiduvvo leat Sámi allaskuvlla *eduroam*-neahtas dehe atnit *eduVPN*.

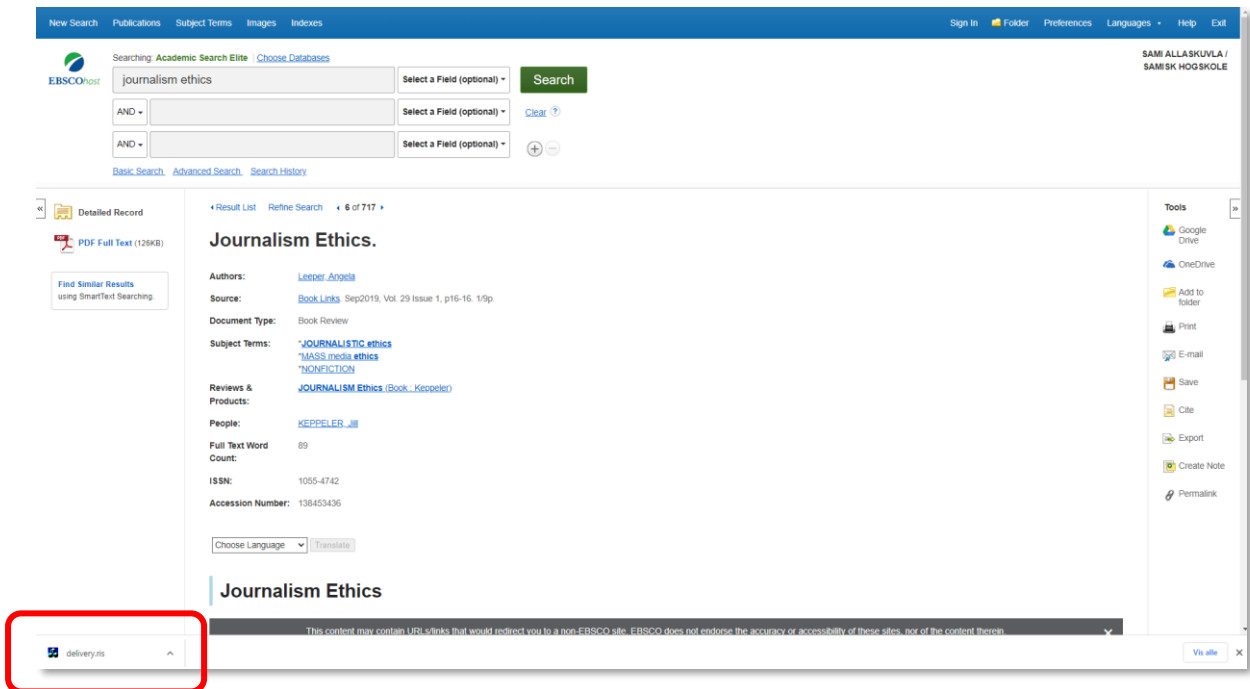
1. Raba EBSCO Academic Search Elite, ja oza artihkkala maid áiggot vurket
2. Deaddil artihkkala namahusa maid áiggut sáddet EndNote:i
3. Deaddil **Export** olgešbeale

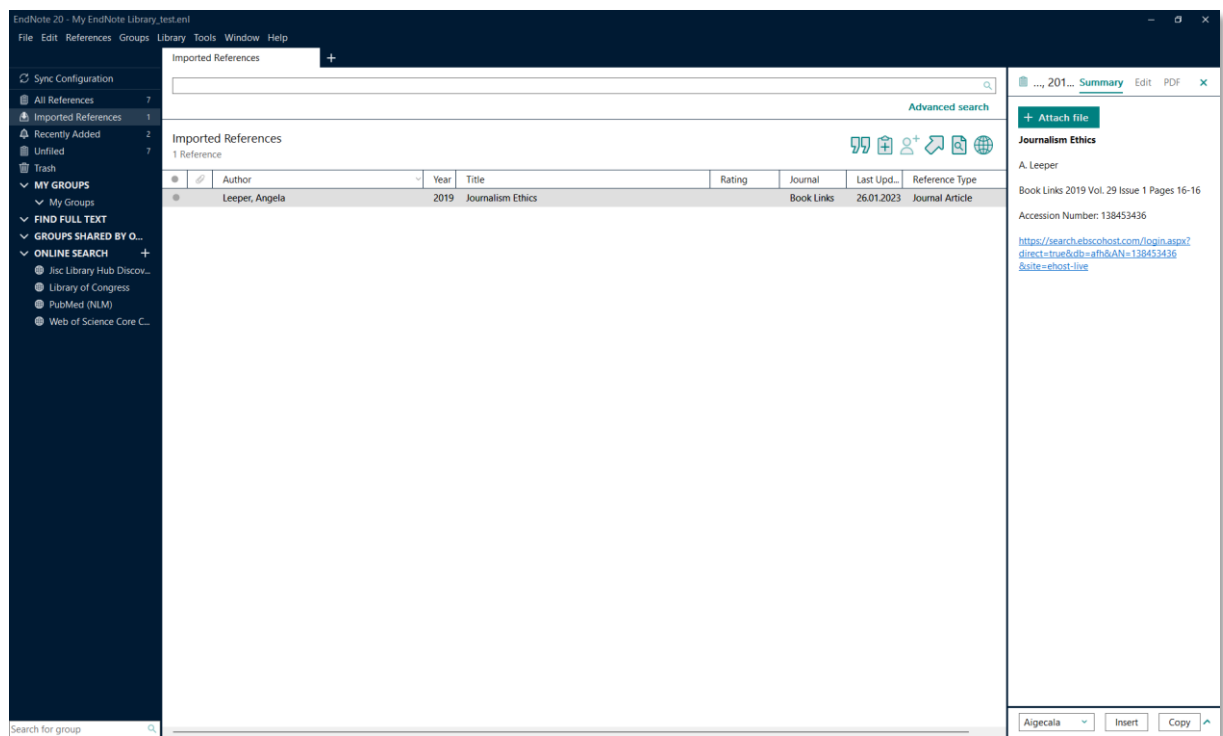
4. Sihkkaraste ahte lea válljejuvvon *Direct Export in RIS Format...* (e.g...CITAVI, EasyBib, EndNote, ProCite...), ja deaddil **Save**

5. Vulgeahččen Chrome:s deaddilat **delivery.ris**:

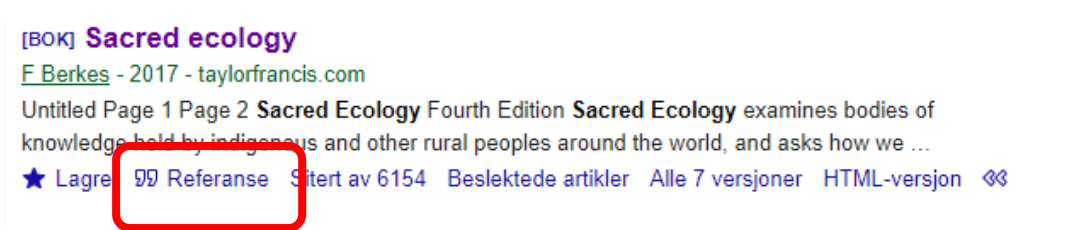

Gáldu rahpasa EndNote:s:

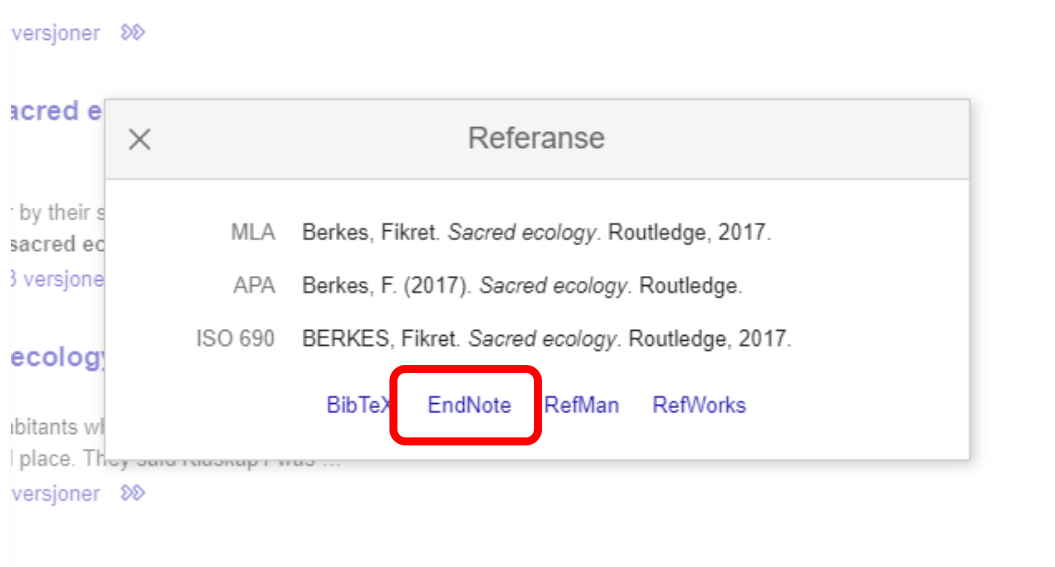

Google Scholar

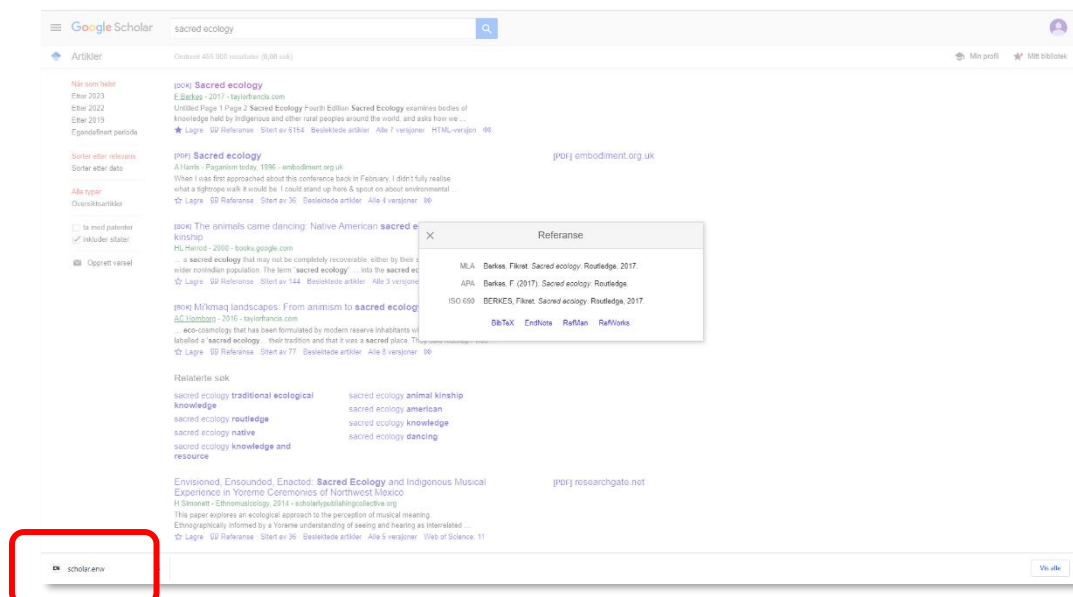
1. Raba Google Scholar neahttasiiddu (<https://scholar.google.no/>) ja oza gáldu maid áiggot vurket EndNote:i
2. Deaddil "Referanse":

3. Govas mii ihttá deaddilat **EndNote**:

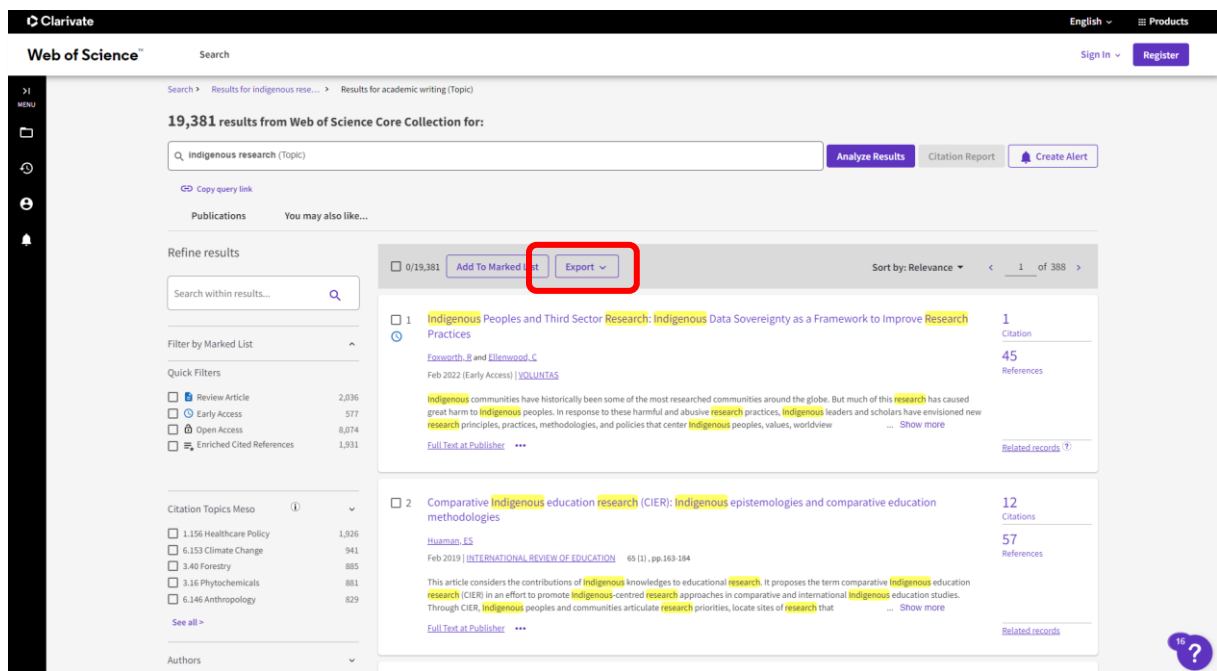
4. Vurke gáldu boaluin **scholar.enw** vuollin neahttasiiddu:

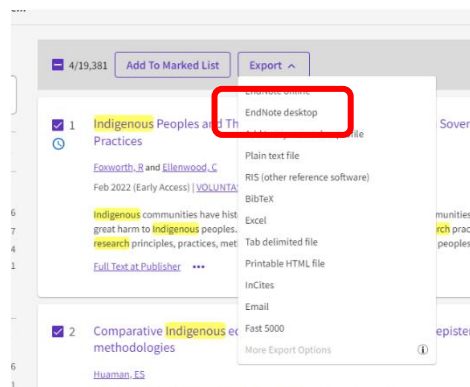
Web of Science

Web of Science bása sisabeassamii gáibiduvvo leat Sámi allaskuvlla *eduroam*-neahtas dehe atnit *eduVPN*. Jus logget sisa iežat EndNote-konttuin, de sáhtát earet eará vurket ohccánbohtosiid. Geahča [Ráhkadit EndNote Online-konttu](#) (siiddus 36).

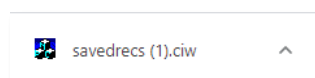
1. Raba Web of Science neahttasiiddu, ja oza gáldu maid áiggot vurket EndNote:i
2. Vállje artihkkala/artihkkaliid maid áiggot vurket EndNote:i, ja deaddil **Export**:

3. Vállje EndNote desktop:

4. Vulogeahčen Chrome:s deaddilat **savedrecs.ciw**:

Referánssat rahppasit EndNote:s

Divvut gálduid

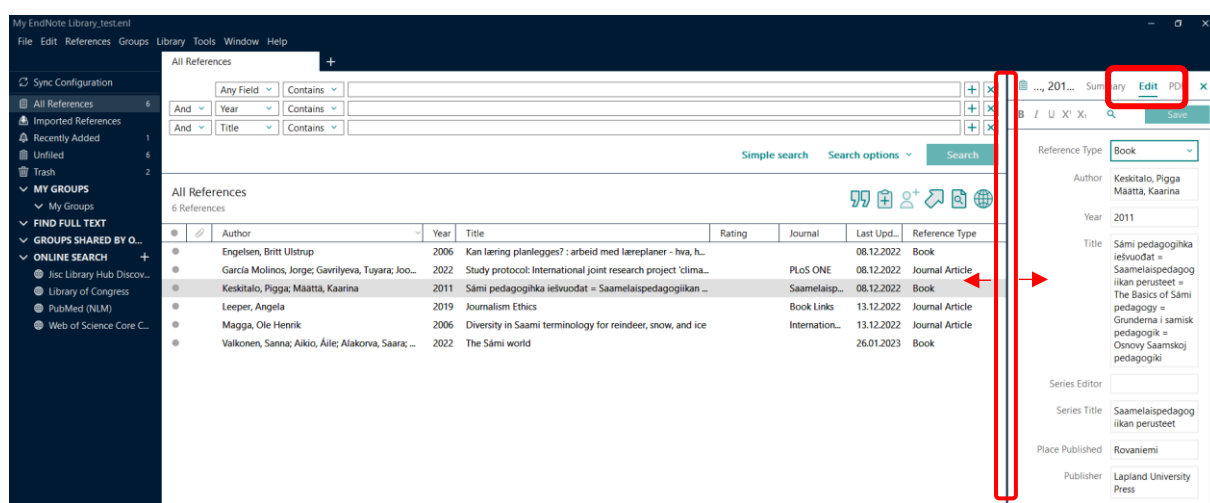
Gálduin maid vieččat eará dáhtabásain sáhttet leat meattáhusat, váilevašvuodát dehe dieđut maid it háliit iežat gáldovuorkái EndNote:s.

Danin lea dehálaš divvut daid dan seammás go vieččat daid.

Jus áiggot divvut ovttá gáldu, de deaddilat **Edit-boalu** badjin olgešbeale, dehe **CTRL+E**.

Divo váilevaš-/boasttudieđuid, ja loahpat **Save-boaluin**.

- Jus menya olgeš bealde ii oidno, de deaddilat guovtte geardde gurutboalu sáhpánis (doala sáhpánboalu olgešbeale govass go deaddilat).
- Don sáhtát stuoridit “divvungova” linjjáin mii lea gaskal váldogova ja divvungova:

Sihkut gálduid

Merke gálduid maid áiggot sihkut, ja deaddil **Delete** (Del). Gáldut maid sihkut biddjojuvvojit máhppii *Trash*. Jus áiggot oalát sihkut dáid, de deaddilat olgešboalu, ja válljet *Empty Trash*.

Váru nu ahte it sihko gálduid maidda leat čujuhan Word čállošii.

Sihkut duppalgálduid (Duplicates)

Duppalgáldut leat dán oktavuodas jus dus leat mánnga (ovttalágan) gáldu vuorkkás mat gusket seamma girjái, kapihttalii, artihkkalii ja nu viidáseappot.

Jus čálidettiin mángei čujuhat seamma čállosii, ja dán oktavuodas anát iešguđet gáldu vaikko lea sáhka seamma gáldu birra - de sáhttet dát vahágahttet čujuhusaid.

Gáldolisttus sáhtta ovdamearkka dihte seamma girji leat guktii, ja sáhtta maid daguhit ahte gulahallan gaskal Word ja EndNote ii doaimma nu mo galgá.

Dan dihte berret dávjá iskat leat go ovttalágan gáldut iežat vuorkkás, ja rádjat dehe sihkut daid maid it dárbbáš.

Menyas válljet *Library* -> *Find Duplicates*

EN Find Duplicates

Comparing 1 and 2 of 2 duplicates.
Select the record to keep. The record not selected will be moved to the Trash. Select Skip to go to the next set of duplicates.

Skip Cancel

Keep This Record Keep This Record

, 1995 #366 , 1995 #410

Field	Record 1 (#366)	Record 2 (#410)
Reference Type	Book	Book
Author		
Year	1995	1995
Title	Sámi-dáru sátnegirji = Samisk-norsk ordbok	Sámi-dáru sátnegirji = Samisk-norsk ordbok
Series Editor	Kåven, Brita	Kåven, Brita
Series Title		
Place Published	Kárášjohka	Kárášjohka
Publisher	Davvi Girji	Davvi Girji
Volume		
Number of Volumes		

Added to Library: 06.12.2022 Last Updated: 06.12.2022

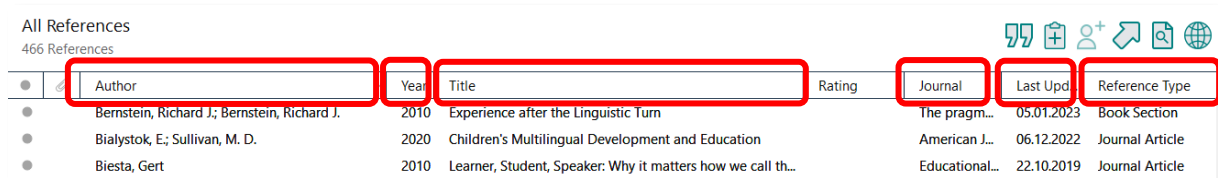
Added to Library: 06.12.2022 Last Updated: 06.12.2022

Vállje gáldu maid háliidat vurket, ja deaddil **Keep This Record**. Gáldu maid leat ovddemus viežžan/registreren iežat EndNote vuorkái lea gurutbeale dán govas.

Sirret gálduid maid oainnát *All References* dehe iešguđet máhpain

Gáldovuorkká sirren lea automáhtalaččat čáli goarggus, muhto lea maid vejolaš sirret dáid namahusas dehe eará dieđus. Dán rievdadat jus deaddilat suorggi bajábealde gálduid.

All References
466 References

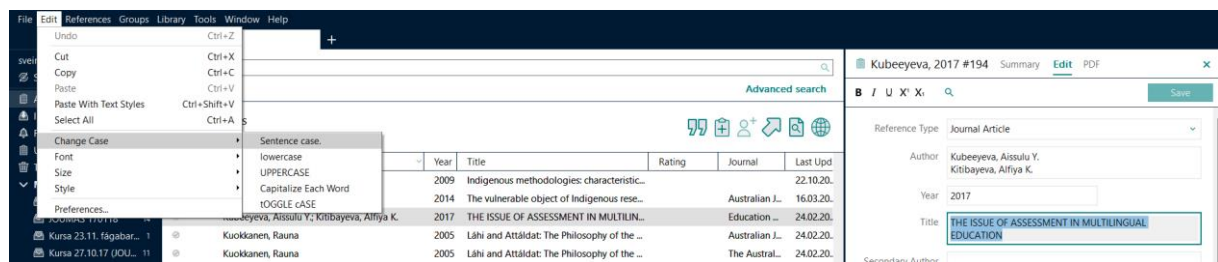

Author	Year	Title	Rating	Journal	Last Upd	Reference Type
Bernstein, Richard J.; Bernstein, Richard J.	2010	Experience after the Linguistic Turn		The pragm...	05.01.2023	Book Section
Bialystok, E.; Sullivan, M. D.	2020	Children's Multilingual Development and Education		American J...	06.12.2022	Journal Article
Biesta, Gert	2010	Learner, Student, Speaker: Why it matters how we call th...		Educational...	22.10.2019	Journal Article

Stuora bustávát/smávva bustávát

Jus gáldu namahusas leat stuora bustávát, de sáhtát dáid rievdadit.

Merkes namahusa, deaddil **Edit** ja nuppes **Change case** -> **Sentence Case**:

File Edit References Groups Library Tools Window Help

Undo Ctrl+Z
Cut Ctrl+X
Copy Ctrl+C
Paste Ctrl+V
Paste With Text Styles Ctrl+Shift+V
Select All Ctrl+A

Change Case
Sentence case.
lowercase
UPPERCASE
Capitalize Each Word
TOGGLE cASE

References...

Kubeyeva, Aissulu Y.; Kitbayeva, Aifiya K.

Kuokkanen, Rauna

Kuokkanen, Rauna

Advanced search

Kubeyeva, 2017 #194 Summary Edit PDF

Reference Type: Journal Article

Author: Kubeyeva, Aissulu Y., Kitbayeva, Aifiya K.

Year: 2017

Title: THE ISSUE OF ASSESSMENT IN MULTILINGUAL EDUCATION

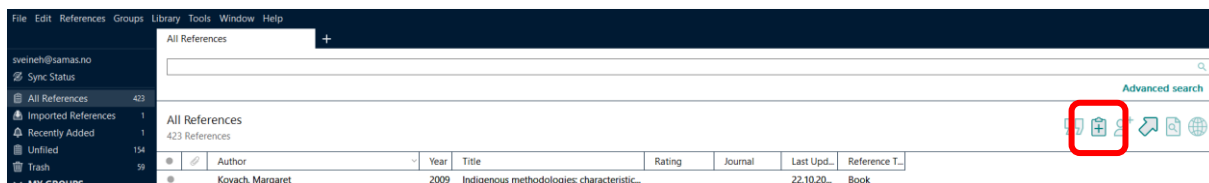
Secondary Author

Year	Title	Rating	Journal	Last Upd
2009	Indigenous methodologies: characteristic...			22.10.20...
2014	The vulnerable object of Indigenous rese...		Australian J...	16.03.20...
2017	THE ISSUE OF ASSESSMENT IN MULTILIN...		Education ...	24.02.20...
2005	Lähi and Attáldat: The Philosophy of the ...		Australian J...	24.02.20...
2005	Lähi and Attáldat: The Philosophy of the ...		The Austral...	24.02.20...

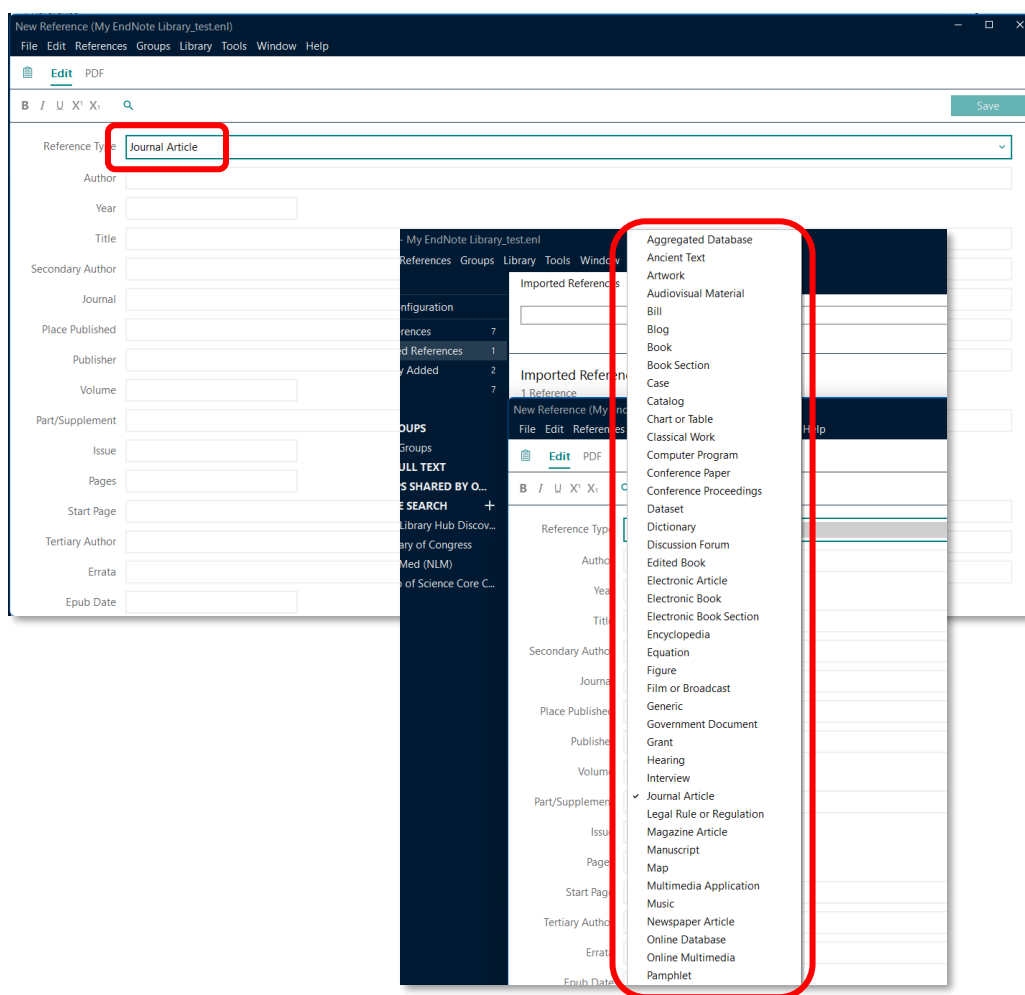
Registreret gálduid manuálalaččat

Gálduid maid it gávnná dáhtabásain sáhtát ieš registreret. Dát lea maid jus háliidat njálmmálaš gálduid registreret.

1. Deaddil **New references-boalu** [+]:

2. Vállje álggos gáldu dokumeantahámi (girji, artihkal, artihkal neahtas jnv.):

EndNote:s lea vejolašvuohta válljet gaskkal ollu dokumeantahámiid go registreret ođđa gáldu. Dá leat dat dábálemos dokumeantahámit:

- **Book:** Girji, raporta, čálus mas lea okta dehe mánnga čállit (monografiija)
- **Book Section:** Oassi girjjis (kapihtal)
- **Edited Book:** Girji mas leat mánnga čállit ja doaimmaheaddji(t)
- **Electronic Book / Article:** Čálus mii lea neahtas
- **Journal Article:** Áigečálaartihkal báberhámis
- **Web Page:** Eará materiála neahtas

Don sáhtát rievdadit dokumeantahámi maŋŋel go leat registreren gáldu.

Go lean registrereme, de lea álkit sirddášit gáldu surggiid gaskkas:

TAB: sirddášit vulos

Shift + TAB: Sirddášit bajás

ENTER: viiddidit dehe lasihit ođđa linjjá gáldosuorgái (omd. jus leat mánnga čállit)

Fuom: Ale loahpat čuoggáin dehe ođđa linjjáin maŋobeallái teavsta ovtta gáldosuorggis.

Author: Álggos goargu, ja de ovdanamma (Goargu, Ovdanamma).

Juohke čállit nama deavddát ođđa linjjái.

Čále olles ovdanama. EndNote oanida dán ovdabustávvan jus gáldohámis gáibiduvvo nu.

Jus namma ii leat ovdalaččas devdojuvvon EndNote:i, de merkejuvvo ruoksádin:

Reference Type	Journal Article
Author	Bang, Susanne Nilsen, Petter Hansen, Ove
Year	

Jus dus leat gáldut main lea seamma čállit, de fertet deavdit justte seamma ládje juohke gáldus.

Jus čállit lea organisašuvdna: Dán deavddát Author-suorgái.

EndNote dulko persovdnanamman buot mii devdojuvvo dása, ja gáibida ahte lea devdojuvvon jorggu ládje (Goargu, Ovdanamma). **Danin ferte organisašuvnnanama maŋobeallái bidjot rihkku amas EndNote ii jorgal dán teavsttas.**

Ovdamearkka dihte: “Sámi allaskuvla,”

Title: Deavddát čuoggá dehe eará mearkkaid haga. Ane duppalčuoggá (kolon) gaskkal váldo- ja liigenamahusa. Ovdamearkka dihte: *Sámit, sánit, sátnehámit: riepmočála Pekka Sammalllahtii miessemánu 21. beaivve 2007*

Jus šattat divvut stuora bustávid smávva bustávvan, geahča *Stuora bustávat/smávva bustávat* s. 5.

Journal: Olles namahus áigečállagis devdojuvvo dása. Váruht ahte leat konsekveanta smávva ja stuora bustávaiguin.

Pages: Dása deavddát buot siidduid gáldus (1442-1449) dehe oaniduvvon (1442-9). Ale čále s. dehe *p.* merken dihte ahte leat siiddut. EndNote bidjá dán jus gáldohámis gáibiduvvo.

Label: Dán diehtosuorgái sáhtát deavdit dieđuid mat čujuhit iežat arkiivasystemii dehe pearpmáide ja nu viidáseappot.

Keywords: Fáddásámit. Fáddásámit gaskal lea vejolaš ohccát.

Abstract: Dása deavddát abstrávtta čállosis dehe sáhtát maid importeret dán oktanis gálduin.

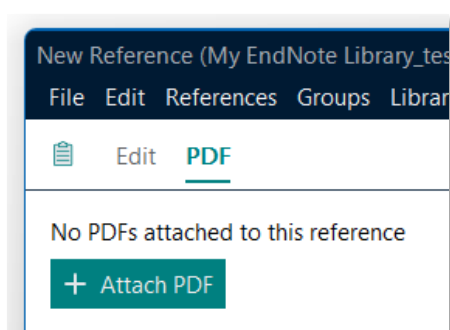
Notes: Iežat dieđut ja notáhtat gáldui.

Research notes: Dása sáhtát maid iežat notáhtaid deavdit.

DOI: Digital Object Identifier. Bissovaš čujuhus elektrovnnalaš dokumentii neahtas.

URL: Neahttačujuhus ovttá dokumentii. Dát sáhtá rievdaduvvot, ja danin berre atnit DOI jus lea e-girji dehe artihkal neahtas.

File attachments: Gálduid mildosat nu go PDF- dehe Word-fiillat. Fiila kopierejuvvo, ja bidjo mielddusin gáldovuorkái. Buot maid vurket PDFan sáhtát maŋŋil ohccát.

dehe

Abstract	
Notes	
Research Notes	
URL	
File Attachments	+ Attach file
Author Address	
Figure	
Caption	

Dehálaš linjat mat galget devdojuvvot iešguđetlágán referánssaide

Girji (*Book*)

Author (Čálli(t)) Juohke čálli nama deavddát ođđa linjái.

Year (Almmuhanjahki).

Title (Namahus girjjis).

Place Published (Almmuhanlágádusa báiki). Deavdde dušše dan vuosttáža jus mánnga.

Publisher (Lágádus) Deavdde dušše dan vuosttáža jus mánnga.

Edition (Girjji prentehushápmi). Dušše jus girji lea prentejuvvon ođđa hápmái.

2nd, 4th jnv. jus leat eangalasgillii čállime, ja 2., 4. jus leat sáme- dárogillii čállime.

Kapihtal girjjis (*Book Section*)

Čálli, almmuhanjahki, kapihtala namahus (*Title*), doaimmaheaddji (*Editor*), girjji namma (*Book Title*), almmuhanlágádusa báiki, lágádus, siiddut, girjji prentehushápmi (jus ođastuvvon)

Áigečálaartihkal (*Journal Article*)

Čálli, almmuhanjahki, artihkkala namahus (*Title*), áigečállaga namma (*Journal*), jahkodat (*Volume*), nummár (*Issue*), artihkkala siidologut (*Pages*), DOI.

Jus áigečálaartihkal lea vižžojuvvon neahtas, de válljet *Electronic Article* dokumeantahápmi. Deavdde dalle: Čálli, almmuhanjahki, artihkkala namahus, čálaráiddu namma (*Periodical Title*), jahkodat, nummár, artihkkala siidologut, DOI dehe URL. DOI vuoruhuvvo.

Girji mas ásaš dehe organisašuvdna lea čállin

Dán registreret girjin (*Book*).

Deavdde: Čálli (muitte bidjat rihkku maŋobeallái ásašusa/organisašuvnna amas ii jorgaluvvo teavsttas), almmuhanjahki, girjji namahus, URL. Jus girji gávdno báberhámis, de deavddát vel almmuhanlágádusa báikki (*Place Published*) ja lágádusa (*Publisher*).

Eará dokumeanttat neahtas/neahtasiidduid (*Web Page*)

Deavdde: Čálli, almmuhanjahki, namahus ja URL.

Muitte vel deavdit goas dán leat viežžan neahtas (*Access Date*). Áigečála gáldohámis anát formáhta DD.MM.YYYY – omd. 23.06.2023.

Lea jierpmálaš vurket kopiija dokumeanttaid maidda čujuhat čállošis. Neahtasiiddut sáhttet rievdaduvvot dehe jávkat. Dát ii gusto dieđalaš čállošiidna, lágaide ja eará almmolaš dokumeanttaide.

Oahppoplána neahtas

Oahppoplána mii gávdno neahtas deavddát seamma ládje go neahttasiiddu. Ovdamearkan:

Oahppodirektoráhtta, 2020 #557

Summary

Edit

PDF

X

B

I

U

X'

X₁

Q

Save

Reference Type

Web Page

▼

Author

Oahppodirektoráhtta

Year

2020

Title

Oahppoplána – sámegeiella vuosttašgiellan - SFS01-05

er of Volumes

Access Date

27.01.2023

URL

<https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-1k20/SFS01-05.pdf?lang=sme>

Kildekompasset

K

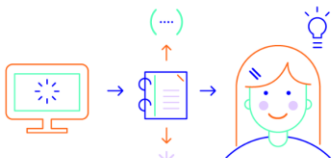
Kildekompasset

MENY

SOEK

ENGLISH

Kildekompasset viser hvordan du henviser riktig til kilder, og hvordan du vurderer kvaliteten på en kilde.

→ Velg referansestil

APA 7th

APA 6th

APA 7th tilpasset fotnoter

APA 6th tilpasset fotnoter

IEEE

→ Tips og hjelp

APA 7th FAQ

APA 6th FAQ

IEEE FAQ

→ Kildekritikk

Hva er kildekritikk?

Er forfatteren troverdig?

Hvordan er språket i kilden?

Jus registreret gálduid EndNote:i manuálalaččat, de ávžžuhit atnit neahttasiiddu www.kildekompasset.no.

Doppe oainnat makkár dieđuid galggat deavdit iešguđet sadjái gáldus.

Girjerádjosa neahttasiiddus <https://samas.no/se/a/sa-birra/girjerajus/endnote-callinravvagat> gávnnat eará vuogas rávvagiid.

Rádjat gálduid EndNote:s

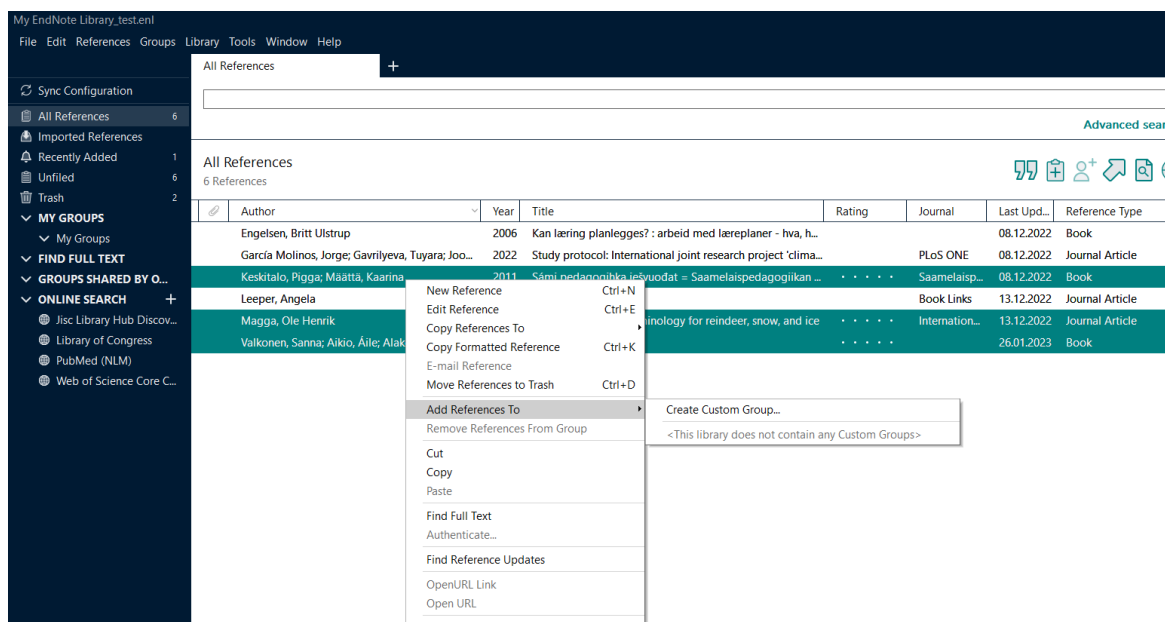
Juogut (Groups)

Jus áiggot sirret gálduid iešguðet fáttaide, čállosiidda dehe fágasurggiide, de sáhtát čohkket daid juoguide. Dáinna lágiin lea gáldovuorká eambbo čorgat, ja lea álkit sihke oaidnit ja gávdnat gálduid gáldovuorkkás. Don sáhtát bidjat ovttá gáldu mángga juhkui, ja okta gáldu mii lea ovttá juogus gávdno maid olles gáldovuorkkás (*All References*).

Leat mánga vuogit movt ráhkadat máhppa. Dá guokte ovdamearkka:

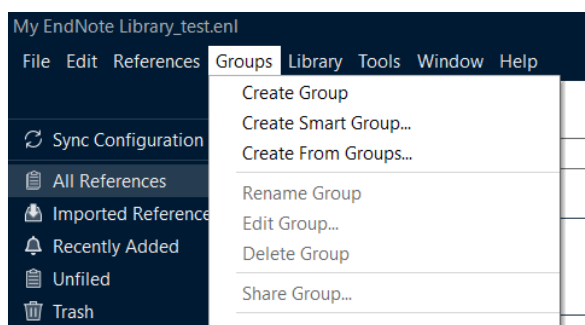
1.

- Merke guðe gálduid áiggut sirdit sierra máhppii. Doala CTRL-boalu siste jus merket mánga gáldu.
- Deaddil olgešboalu sáhpánis ja vállje **Add References To** ja nuppes **Create Custom Group**.

2.

- Menyas **Groups-boalu** bokte. Čális nama juhku.

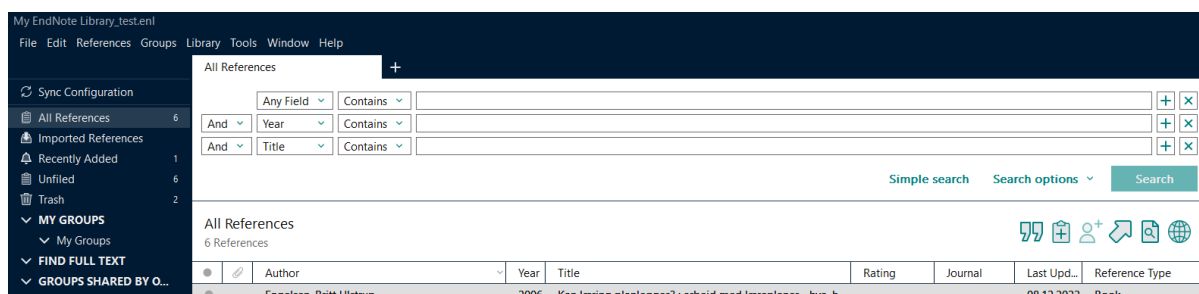
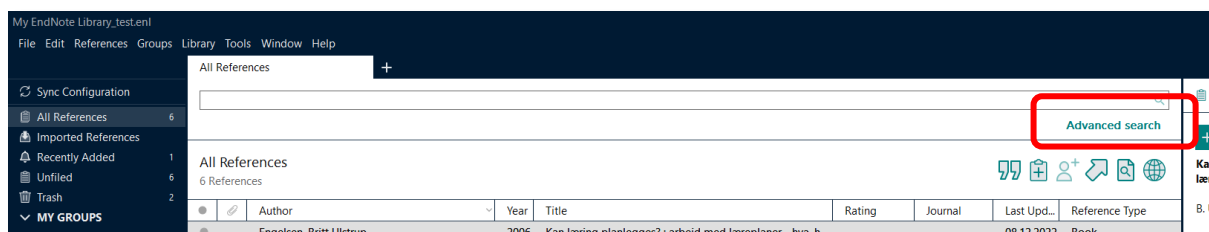

- Vállje gálđui seamma vugiin go vuosttaš ovdamearkkas. Deaddil **Add References To**, ja vállje juogu maid ráhkadit.

Ohccát gáldovuorkkás

Don sáhtát ohccát ovtta gálđu iežat vuorkkás.

Jus válljet **Advanced search**, de oaččut vejolašvuoda ohccát dárkilit:

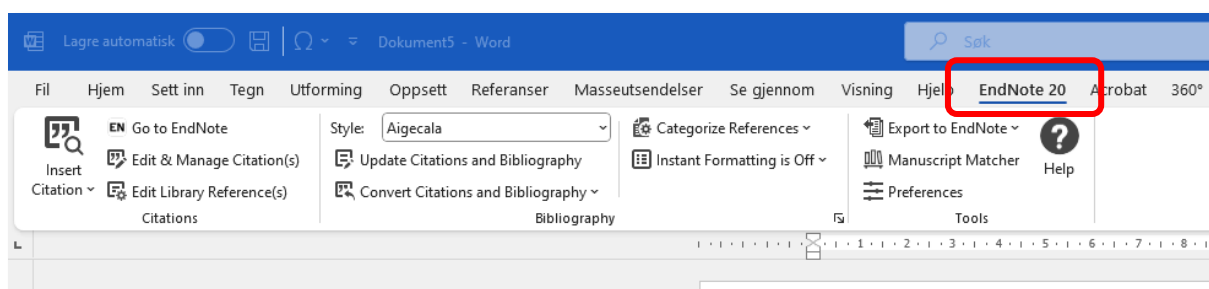

Word ja EndNote – Cite While You Write

EndNote čatnasa Microsoft Wordain funkšuvnna botke mii gohčoduvvo *Cite While You Write*. Go vuos leat čohkken gálduid iežat EndNote-vuorkái, de dagaha dát funkšuvdna álkin čujuhit go leat čállime. Seammás go čujuhat ráhkaduvvo gáldolistu loahpageahčen dokumeantta.

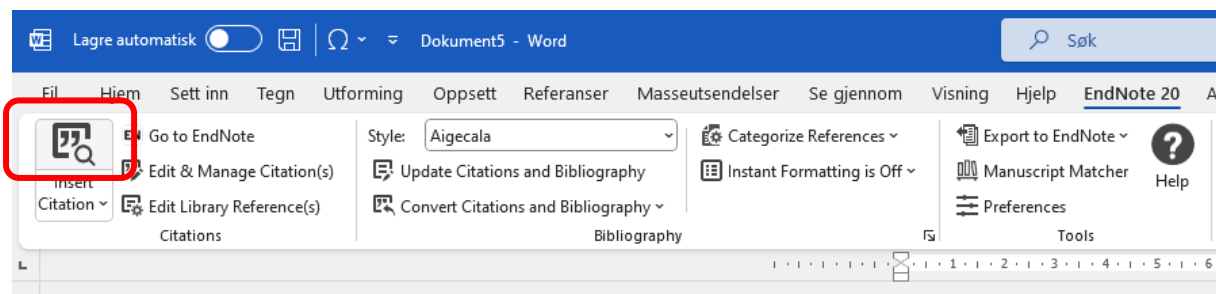
EndNote:s leat mánnga duhát gáldohámit mat mearridit movt čujuhusat ja gáldolistu hábmejuvvo go čujuhat áigečálaartihkkaliidda, girjiide ja eará gálduide. Dábalaš gáldohámit leat omd. *APA*, *Harvard* ja *Vancouver*. UiT:a heivehuvvon *Aigecala* lea sámegillii.

Go leat installeren EndNote, de lea Word menyas sierra EndNote-menya. Dá ovdamearkan - Office 365 Word:s

Čujuhit Word čállosis

Go áiggot čujuhit, de deaddilat **Insert Citation-boalu bajágeahčen**. (Boallu lea guovtti lahkis):

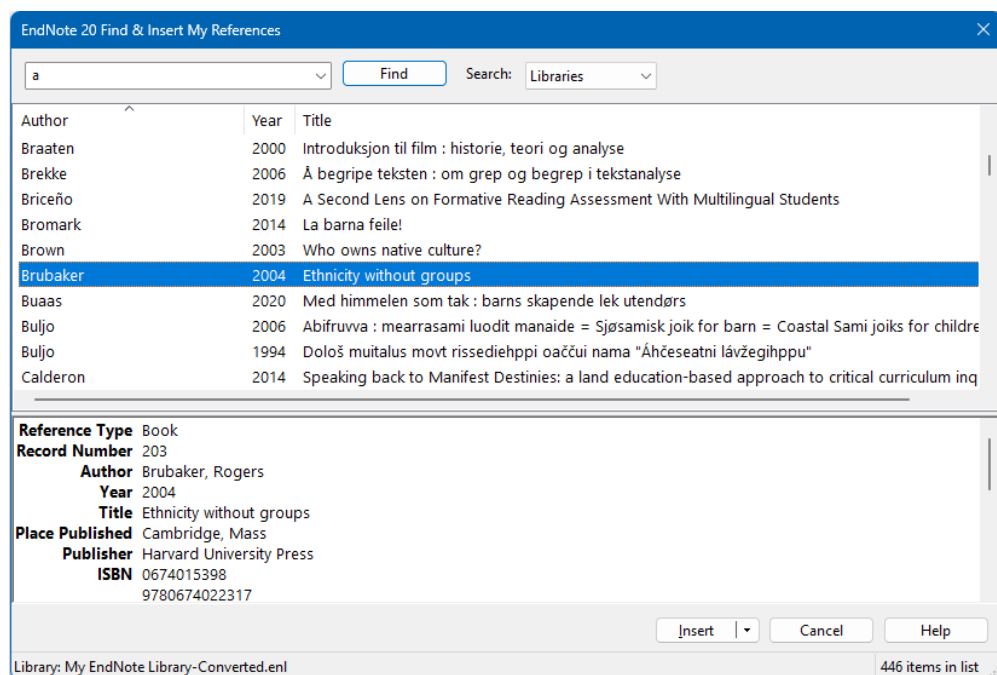

Oza čálligeasa áiggot čujuhit.

Jus áiggot ohccát buot vurkejuvvon gálduin, de sáhtát čállit “a” ja deaddilit **Find**.

Vállje rievttis gáldu, ja deaddil **Insert**.

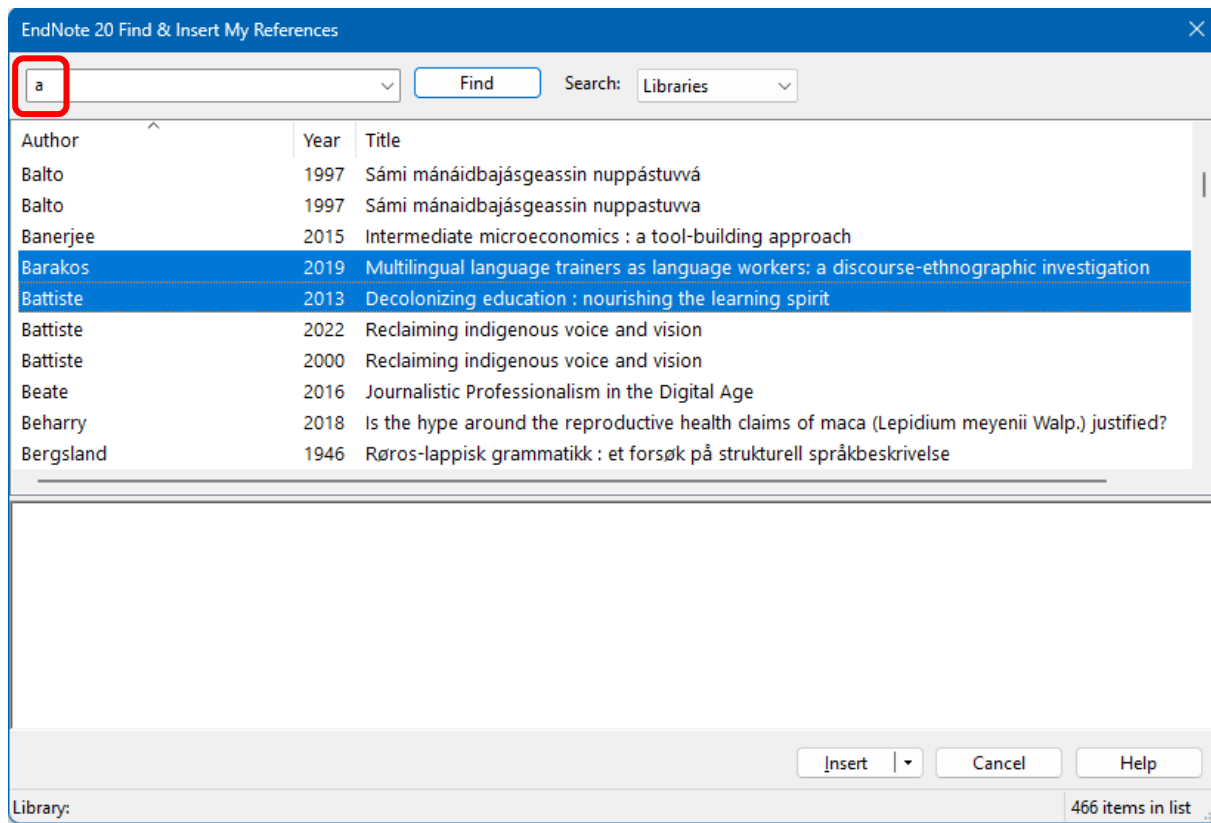
Vuolit oasis oainnat dieđuid gáldui.

Čujuhit mánngga čálliide

Jus don čujuhat mánngga čálliide, de galget dát leat seamma ruođuid siskkobealde. Merke teavsttas gokko galggat čujuhit, ja deaddil **Insert Citation**.

1. Čále “a” ohccánboksii ja oza vuosttaš čálli. Merke nuppi go vuos leat deaddilan **Ctrl** nu ahte goappašagat leat merkejuvvon

Go dál deaddilat **Insert**, de galgába goappašagat leat ruođuid siskkobealde. Omd.:

(Barakos 2019; Battiste 2000)

Barakos, Elisabeth 2019: Multilingual language trainers as language workers: a discourse-ethnographic investigation. – *Language and Intercultural Communication* 19 (2): 184-200.
doi: 10.1080/14708477.2018.1487971

Battiste, Marie 2000: *Reclaiming indigenous voice and vision*. Vancouver: UBC Press.

Divvut gáldočujuhusaid dokumeanttas

Go anát Word:a *Cite While You Write* čujuheapmái, de čuovuha EndNote kodaid iežat Word-dokumentii.

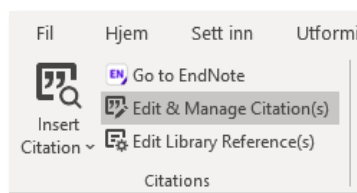
Lea hui dehálaš ahte it vikka divvut gáldočujuhusaid dahje gáldolisttu nu mo dábálaččat dagat DEL- dehe Backspace-boaluin go dát sáhtta botket gulahallama gaskal EndNote ja iežat čállosa.

Jus áiggot divvut dahje sihkut gáldočujuhusa, dagat ná:

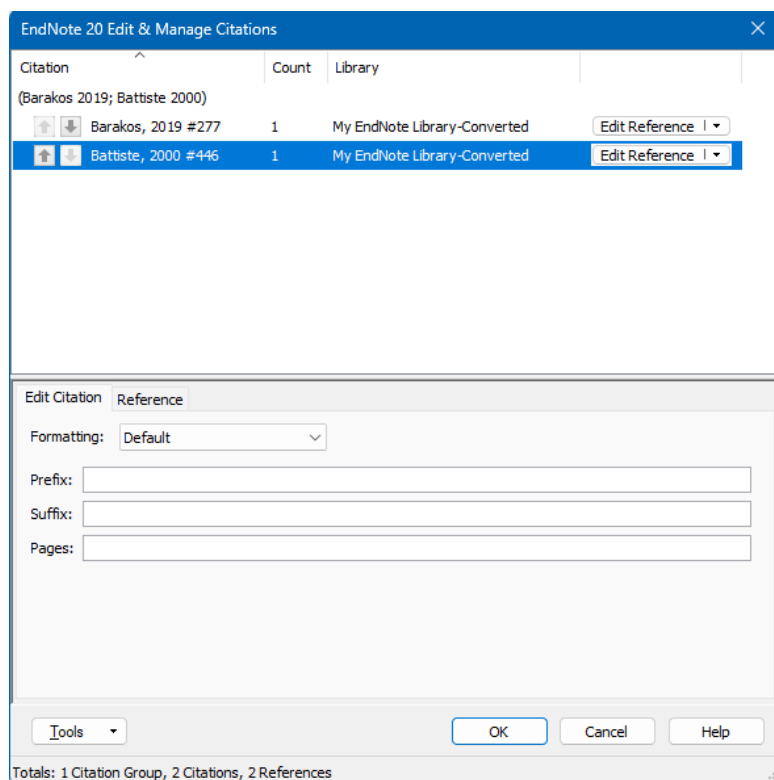
1. Deaddil gáldočujuhusa maid áiggot divvut dahje sihkut. Teaksta šaddá ránis:

sed do eiusmod tempor (Battiste, 2000)

2. Deaddil **Edit & Manage Citation(s)**

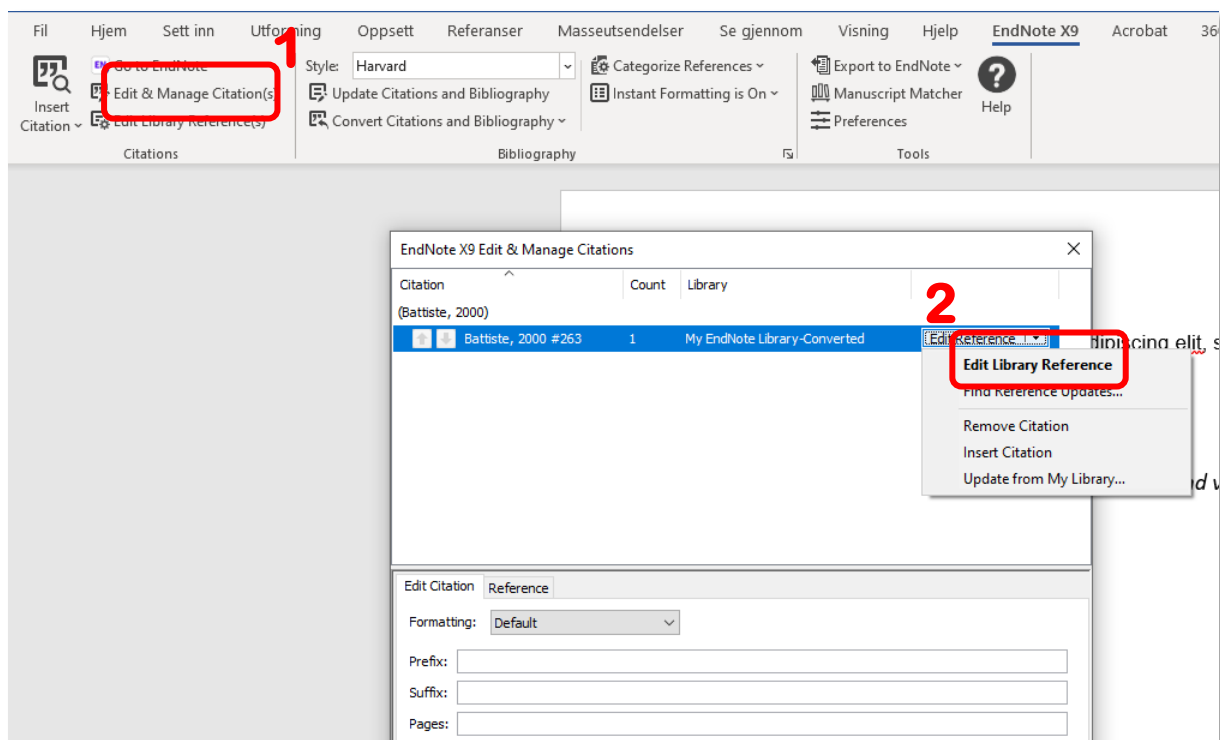

3. Dás sáhtát sihkut olles gáldočujuhusa (Remove Citation), čáli dahje jagi ruođu siskkobealde (exclude author/year), bidjat teavstta ovddabeallai/maŋobeallái ruođus (prefix ja suffix), ja bidjat siidologu gullevaš gáldočujuhussii (Pages):

Jus čáldettiin fuobmát meattáhusaid gálduin, de divut dáid **álggos** iežat EndNote-vuorkkás.

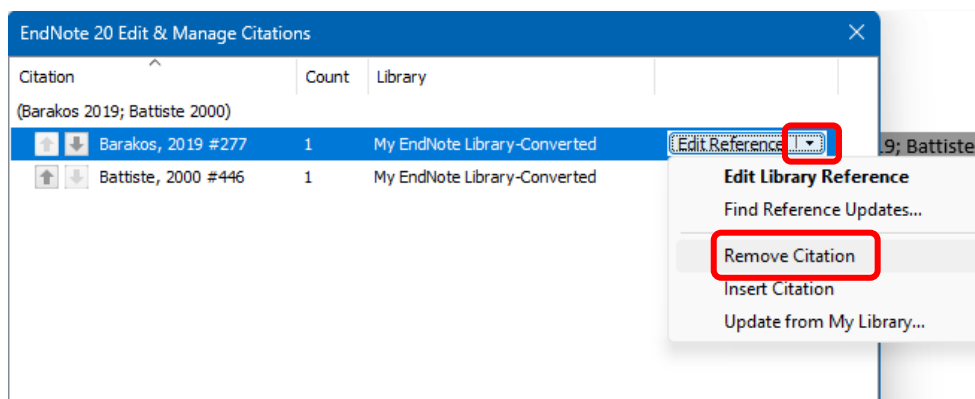
1. Deaddil **Edit & Manage Citation(s)**, [1] ja čuovvovaččat **Edit Library Reference** [2]

2. Divo álggos gáldu EndNote:s (geahča [siidu 15 Divvut gáldu](#)),
3. Go leat divvon EndNote:s, de deaddilat Word:s
Edit & Manage Citation(s) -> Update from My Library...

Sihkut gáldočujuhusa dokumeanttas

1. Merke čujuhusa maid áiggot sihkut, ja deaddil **Edit & Manage Citation(s)**.
2. Deaddil njuola olgešbeale **Edit Reference** ja vállje **Remove Citation** -> OK.

Siidologuid čujhussii

Jus áiggot siidologuid bidjat čujhussii, de deaddilat **Edit & Manage Citation(s)**.

APA gáldohámis bijat siidologuid (dušše siffara/siffariid) *Pages*-linnjái:

The screenshot shows the 'EndNote X9 Edit & Manage Citations' window. The top section displays a table with columns 'Citation', 'Count', and 'Library'. The first row shows '(Battiste, 2000, p. 25)' in the Citation column, '1' in the Count column, and 'My EndNote Library-Converted' in the Library column. Below the table, there are up and down arrows, the text 'Battiste, 2000 #263', p.... 1', and an 'Edit Reference' button. The bottom section has two tabs: 'Edit Citation' and 'Reference'. The 'Reference' tab is selected. Under 'Formatting:', there is a 'Default' dropdown menu. Below that are three input fields: 'Prefix:', 'Suffix:', and 'Pages:'. The 'Pages:' field contains the number '25'. A blue arrow points from a text box labeled 'APA ja Aigecala gáldohápmi' to the 'Pages:' field.

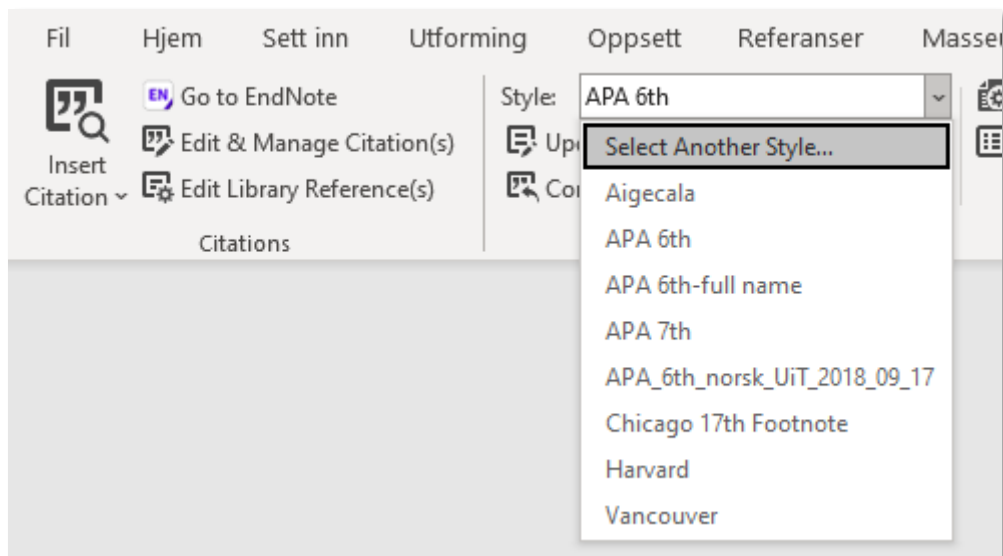
Harvard gáldohámis čálát siidologuid Suffix linnjái dán hámis: **, p. 25** dehe **, s. 25**

The screenshot shows the 'EndNote X9 Edit & Manage Citations' window, similar to the previous one. The top section displays a table with columns 'Citation', 'Count', and 'Library'. The first row shows '(Battiste, 2000, p. 25)' in the Citation column, '1' in the Count column, and 'My EndNote Library-Converted' in the Library column. Below the table, there are up and down arrows, the text 'Battiste, 2000 #263', p.... 1', and an 'Edit Reference' button. The bottom section has two tabs: 'Edit Citation' and 'Reference'. The 'Reference' tab is selected. Under 'Formatting:', there is a 'Default' dropdown menu. Below that are three input fields: 'Prefix:', 'Suffix:', and 'Pages:'. The 'Suffix:' field contains the text ', p. 25'. A blue arrow points from a text box labeled 'Harvard gáldohápmi' to the 'Suffix:' field.

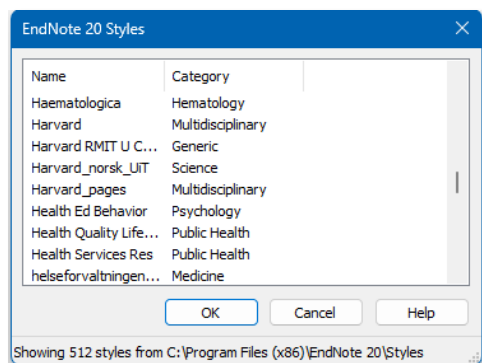
Rievdadit gáldohámi (Style/Output Style)

EndNote:i gávdnojit ollu gáldohámit nu go *APA, Harvard, Vancouver, Chicago* jnv.

Dáid rievdadat Word:s:

Jus gáldohápmi maid áiggot atnit ii oidno listtus, de deaddilat **Select Another Style**

Eanet gáldohámiid gávnna earet eará UiT:a siidduin [UiTs tilpassede referansestiler](#).

Doppe lea ovdamearkka dihte Aigecala-gáldohápmi.

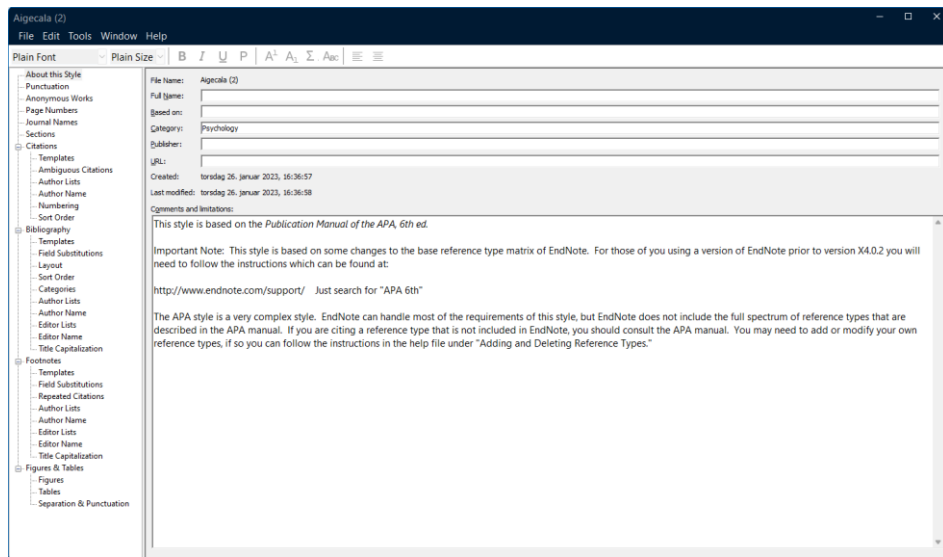
EndNote siidduin <https://endnote.com/downloads/styles/> leat maid ollu gáldohámit.

Viečča gáldohámi maid áiggot atnit.

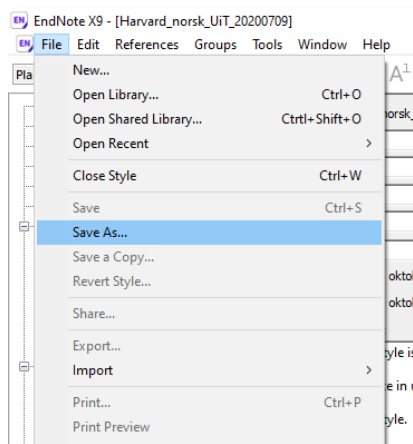
Go leat viežžan, de rabat fiilla vullogeahčen Chrome:s – omd.:

Harvard_norsk_UiT...ens

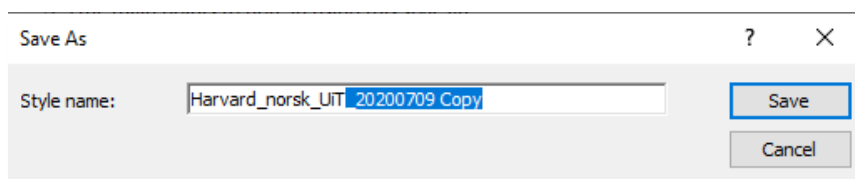
Dát ráhppása EnNote:s:

Deaddil **File**, -> **Save As...**,

Sáhtát oanidit nama ovdal go deaddilat **Save**

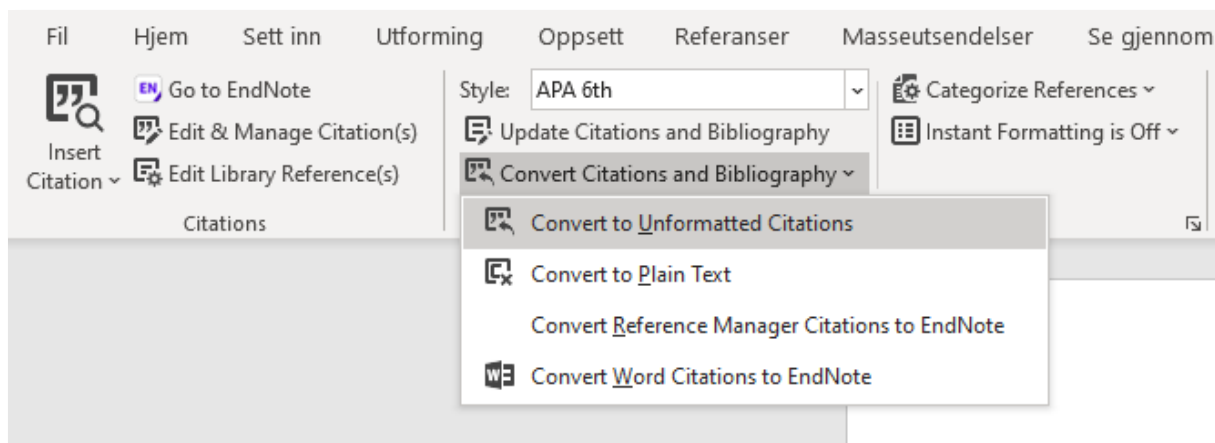

Sirddášit teavstta dokumeanttas dehe dokumeanttaid gaskka

Jus áiggot sirdit teavstta dokumeantta siskkobealde dehe eará dokumentii, de lea ávkkálaš váldit eret formáhta (kodaidd) maid EndNote bidjá go čujuhat.

Dán dagat ná:

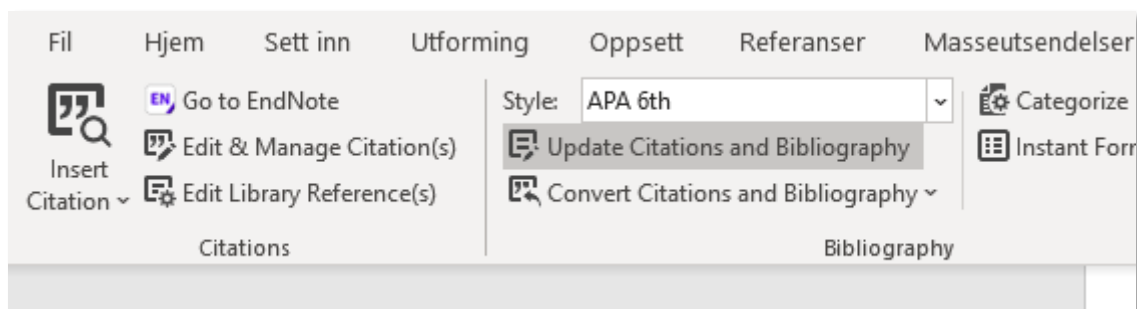
Word:s deaddilat **Convert Citations and Bibliography**, ja válljet **Convert to Unformatted Citations**.

Dalle šaddá teaksta ovdamearkka dihte ná: *{Battiste, 2000 #263}*.

Dál sáhtát sirddášit teavstta.

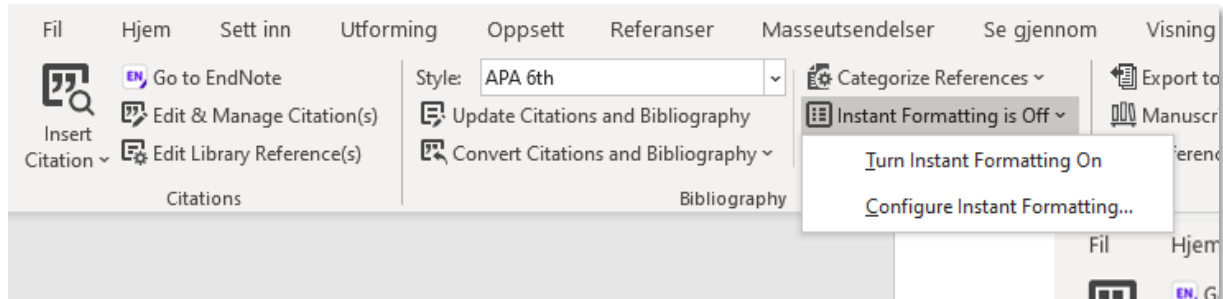
Go leat sirdán, de deaddilat fas **Update Citations and Bibliography** vai oaččut fas čujuhusa riehta oktan gáldolisttuin.

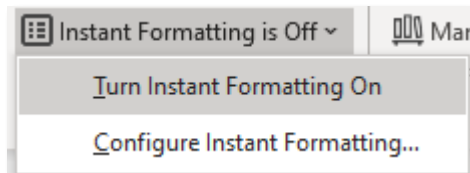
Jus leat bargame stuora dokumeanttaiguin, de lea hui ávkkálaš dán metoda čuovvut duos dás vai čanastat gaskkal EndNote ja Word doaibmá.

EndNote formateren (Instant Formatting)

Jus čujuhusain fuobmát dákkár hámi: {Battiste, 2000 #263}, de lea EndNote:a *Instant Formatting* jáddáduvvon. Dán bijat fas doibmii jus deaddilat **Instant Formatting is Off**

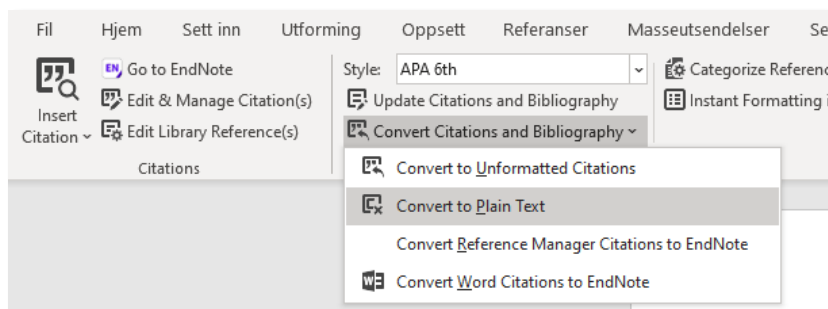
Deaddil **Turn Instant Formatting On**.

Sihkut kodaidd Word dokumeanttas

Ovdal go sáddet dokumeantta earáide, de gánnáha váldit eret buot kodaidd maid EndNote lea bidjan dokumentii. Vurke dokumeantta ovdal go sihkut kodaidd. Go kodat leat sihkkojuvvon, de lea čanastat EndNote:i botkejuvvon, ja de it sáhte daidd šat viežžat.

1. Deaddil **Convert Citations and Bibliography**

2. Vállje **Convert to Plain Text**

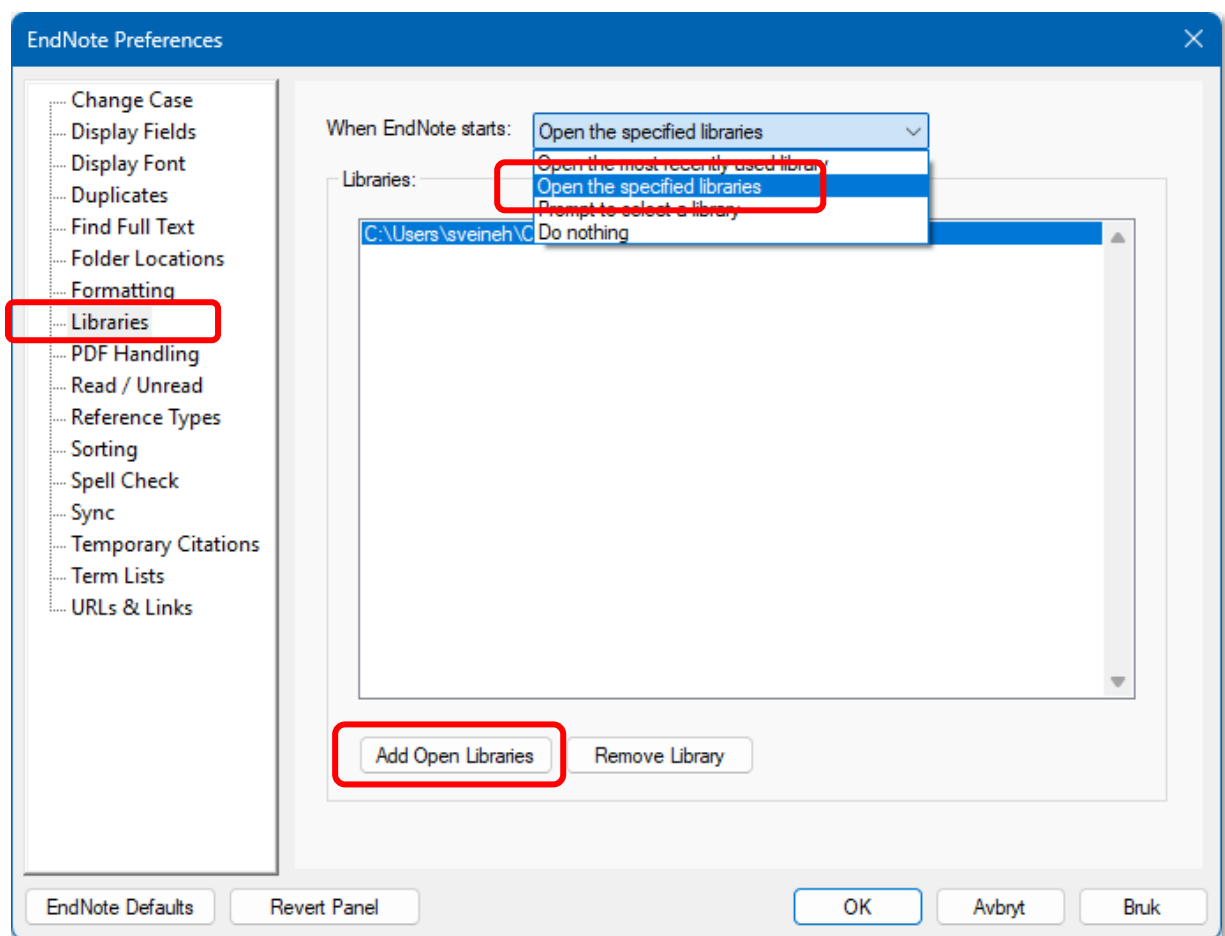
Dál báhcá dokumentii dušše teaksta.

Jus dus leat mánga gáldovuorkká

Mearrit guhte EndNote-gáldovuorkká galgá rahppasit Word bokte dehe go eksporteret dáhtabásain:

Raba iežat vuoruhuvvon gáldovuorkká EndNote:s.

1. Edit -> Preferences -> Libraries
2. *When EndNote starts*: vállje **Open the specified libraries**
3. Deaddil **Add open libraries**
4. Deaddil **OK**

EndNote Online

Dus lea vejolaš ráhkadit *EndNote Online*-konttu mii addá vejolašvuoda atnit EndNote iešguđet dihtoriin beroškeahtta lea go dihtorii installerejuvvon EndNote prográmma.

EndNote Online-kontu addá maid sisabeassama *Web of Science* dáhtabásii.

Ráhkadit EndNote Online-konttu

1. Sihkkarastte álggos ahte iežat dihtor lea Sámi allaskuvlla neahtas gohčoduvvon *eduroam*. Dás oainnát movt beasat dasa: [lešhálddašeapmi: Wi-Fi](#) (vuollelis siiddus *Movt logget sisa Eduroam-fierpmádahkii*).
2. Raba EndNote Online neahttasiiddu <https://myendnoteweb.com> , ja deaddil **Register**.

The screenshot shows the EndNote Online login interface. At the top, it says "Sign in to continue with EndNote". Below this, there are two main sections separated by a vertical line. The left section is for signing in, with fields for "Email address" and "Password", a "Forgot Password?" link, and a "Sign in" button. Below these fields are social media login options for Facebook and LinkedIn. The right section is for new members, with the heading "Not a member yet?" and a "Register" button highlighted with a red rectangle. Below the sign-in fields, there is a line of text: "By signing in, you acknowledge and agree to our Terms of Use and Privacy Statement." and a link: "Need help? Contact EndNote Customer Care." At the bottom of the page, there is a promotional banner for EndNote 20 with the text "Experience the full power of EndNote. Upgrade to EndNote 20 for desktop today." and a "Buy now" button. Below the banner, there are three columns of features: "Collaborate easier" (with a group of people icon), "Write faster" (with a document icon), and "Get published" (with a magnifying glass icon). Each column has a brief description of the feature.

3. Ráhkát ođđa EndNote Online-konttu:

Register to continue with EndNote

Email address
geavaheadji@gmail.com

Password

[View password rules on the right.](#)

Re-enter password

First Name
Ovdanamma

Last Name
Goargu

 ↻

Captcha

Register

OR

Password Requirements

- ✗ Passwords must be at least 8 characters
- ✓ Passwords cannot be longer than 95 characters
- ✓ Must contain at least 1 letter
- ✗ Must contain at least 1 number
- ✓ Cannot have leading or trailing spaces
- ✗ Must contain at least one special character (!@#%&^*~`{}[]\&_)

or register using

By registering, you acknowledge and agree to our [Terms of Use and Privacy Statement](#).

[Need help? Contact EndNote Customer Care.](#)

E-boastačujuhhus

Jus leat bargi: Ane iežat bargo e-boastačujuhusa

Jus leat studeanta: Ane iežat priváhta e-boastačujuhusa

Čoavddasátni

EndNote gáibida ahte čoavddasátnis leat eret eará dát diedut:

- unnimusat 8 čállinmearkka (eai ge eambbo go 95)
- unnimusat okta lohkomearka (0-9)
- unnimusat okta sierračállinmearkkain (!@\$%& jnv.)

Čoavddasátnis eai berre leat čállinmearkkat q, w, y, x <, >, ", ' ja * go dát sáhttet buktit soahpatmeahttunvuođa tastaturain go molssut giela.

Go leat ráhkadan konttu, de sáddejuvvo e-boasta dutnje mainna duođaštat ahte leat don gii leat ráhkadan dan. Dát e-boasta soaitá mannat spam-máhppii.

Ovdamearka: mutte dárkkistit meattáhusaid gáldolisttus

Laste inn referanser fra Oria – husk å sjekke

Litteraturliste

- Bergqvist, C., Borchorst, A., Nordisk, m. & Halva, m. (1999). *Likestilte demokratier? : kjønn og politikk i Norden*. Oslo: Universitetsforl.
- Borge, A. I. H. (2018). *Resiliens : risiko og sunn utvikling* (3. utg. utg.). Oslo: Gyldendal.
- Eco, U. (2015). *How to write a thesis*. Hentet fra <http://site.ebrary.com/lib/tromsoub/detail.action?docID=11031004&p00>
- Holmen, A. K. T. & Ringholm, T. (2019). *Innovasjon møter kommune*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Kassah, B. L., Tingvoll, W.-A. & Kassah, A. K. (Red.). (2014). *Samhandlingsreformen under lupen: Kvalitet, organisering og makt i helse- og omsorgstjenestene*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Norderhaug, A. & Isdal, K. (1999). *Skjøtselsboka : for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*. Oslo: Landbruksforl.
- Norges, f. (2011). *Hva vi vet om samfunnsikkerhet : resultater fra programmet*. Oslo: Norges forskningsråd.
- NOU 2016:16. (2016). *Ny barnevernslov: Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo.
- Opplæringslova. (1998). *Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa*.
- Statistisk sentralbyrå. (2017, 17. november). Folkemengde og befolkningsendringar. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>
- Zachariassen, K. (Red.). (2004). *Norsk polarhistorie : 1 : Ekspedisjonene* (bd. 1). Oslo: Gyldendal.

8

Laste inn referanser fra Oria – husk å sjekke

Litteraturliste

- Bergqvist, C., Borchorst, A., Nordisk, m. & Halva, m. (1999). *Likestilte demokratier? : kjønn og politikk i Norden*. Oslo: Universitetsforl.
- Borge, A. I. H. (2018). *Resiliens : risiko og sunn utvikling* (3. utg. utg.). Oslo: Gyldendal.
- Eco, U. (2015). *How to write a thesis*. Hentet fra <http://site.ebrary.com/lib/tromsoub/detail.action?docID=11031004&p00>
- Holmen, A. K. T. & Ringholm, T. (2019). *Innovasjon møter kommune*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Kassah, B. L., Tingvoll, W.-A. & Kassah, A. K. (Red.). (2014). *Samhandlingsreformen under lupen: Kvalitet, organisering og makt i helse- og omsorgstjenestene*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Norderhaug, A. & Isdal, K. (1999). *Skjøtselsboka : for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*. Oslo: Landbruksforl.
- Norges, f. (2011). *Hva vi vet om samfunnsikkerhet : resultater fra programmet*. Oslo: Norges forskningsråd.
- NOU 2016:16. (2016). *Ny barnevernslov: Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo.
- Opplæringslova. (1998). *Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa*.
- Statistisk sentralbyrå. (2017, 17. november). Folkemengde og befolkningsendringar. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>
- Zachariassen, K. (Red.). (2004). *Norsk polarhistorie : 1 : Ekspedisjonene* (bd. 1). Oslo: Gyldendal.

9